

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 30 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0891
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0720/SA/0694

Verzoekende partij	mevrouw Rita VERCAEMST vertegenwoordigd door advocaat Ali HEERMAN met woonplaatskeuze op het kantoor te 9700 Oudenaarde, Elinestraat 34
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN
Tussenkomen de partijen	1. de heer Bart VAN WAMBEKE 2. mevrouw Ria DEMEULEMEESTER vertegenwoordigd door advocaat Veerle VEKEMAN met woonplaatskeuze op het kantoor te 9500 Geraardsbergen, Pastorijstraat 19

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 30 juli 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 11 juni 2015.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van onder meer de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen van 21 januari 2015 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomen de partijen een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijpe populieren op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomen de partijen verzoeken met een aangetekende brief van 17 september 2015 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomen de partijen met een beschikking van 1 oktober 2015 toe in de debatten.

De Raad verwerpt met een arrest van 5 januari 2015 met nummer RvVb/S/1516/0398 de vordering tot schorsing. De verzoekende partij dient een verzoek tot voortzetting in.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkomende partijen dienen een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 21 maart 2017.

De verzoekende, de verwerende en de tussenkomende partijen verschijnen schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast. De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partijen dienen op 14 januari 2013 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een veestal”*, op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

Nadat het college van burgemeester en schepenen deze aanvraag op 30 april 2013 weigerde, verleende de verwerende partij in zitting van 19 september 2013 de stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partijen. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen, alsook de vzw MILIEUVFRONT OMER WATTEZ stelden echter een vernietigingsberoep in bij de Raad.

Met een arrest van 19 mei 2015, nummer A/2015/0304 (zaak 1314/0167/A/8/0162) ging de Raad in op het vernietigingsverzoek van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen en vernietigde de beslissing. De Raad achtte er het enig middel, genomen uit onder meer de schending van artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde wat betreft de ligging van de aanvraag in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, valleigebied, en de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet in de aangegeven mate gegrond in die zin dat *“de bestreden beslissing [...]de opmerking van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar onbeantwoord [laat] dat niet duidelijk is waar en hoe verhardingen zullen aangebracht worden, terwijl deze in de omgeving van de stal zeker te verwachten zijn. [...] Zelfs indien geen bijkomende wegenis noodzakelijk zou zijn, is de aanleg van een – weze het zelfs minimale- verharding rond de voorziene constructie op het eerste gezicht meer dan waarschijnlijk, hetgeen overigens ook blijkt uit het landschapsintegratieplan. In aanmerking nemend dat de aanvraag gesitueerd is binnen het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, gelegen in een valleigebied, dient de vergunningsbeslissing hieromtrent minstens bijkomende duidelijkheid te verschaffen waarbij de aan te brengen verharding ook zal dienen getoetst te worden aan de goede ruimtelijke ordening.”*

De Raad stelde tevens vast *“dat het landschapsintegratieplan een antwoord biedt ten aanzien van de erfintegratie binnen het agrarisch waardevol landschap en de voorwaarden gesteld door het agentschap natuur en Bos. Op basis van de voorliggende gegevens is de Raad tevens van oordeel dat de aanpassingen die door het landschapsintegratieplan opgelegd worden slechts beperkte ingrepen vergen die vooral een landschapsintegrerend oogmerk hebben veeleer dan dat zij een oplossing bieden aan leemten in de initiële aanvraag, en die geen essentiële wijziging van de*

aanvraag tot gevolg hebben. [...] De Raad stelt in dit verband vast dat het aanvraagperceel weliswaar in valleigebied gelegen is, doch dat het gaat om in het verleden reeds opgehoogde cultuurgronden. [...] De verwijzing door de verwerende partij naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos en de specifieke situatie van de reeds opgehoogde cultuurgronden, die haar doen besluiten dat het specifieke natuurlijk milieu van planten en dieren bezwaarlijk kan geschaad worden door de voorzien constructie, valt eveneens binnen de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de verwerende partij [...].”

2.

De tussenkomenende partijen dienen op 15 oktober 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijpe populieren”* op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

De veestal heeft andere afmetingen en verschijningsvorm dan de veestal waarvoor ingevolge de inmiddels vernietigde beslissing van de verwerende partij van 19 september 2013 vergunning werd verleend. De te bouwen veestal bestaat uit twee volumes waarbij het ene deel 10,5 m naar achter springt ten opzichte van het andere deel. De stal voor jongvee is volledig gesloten en heeft een oppervlakte van 25 m op 23,3 m met een kroonlijsthoogte van 3,6 m en nokhoogte van 7,29 m. De veestal voor volwassen dieren heeft een oppervlakte van 45 m op 26,25 m met een kroonlijsthoogte van 4,8 m en nokhoogte van 8,84 m. De voorzijde van deze stal is volledig open en de achterzijde is deels open.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan ‘Oudenaarde’, gelegen in vallei- en brongebied (agrarisch gebied met bijzondere waarde).

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 10 november 2014 tot en met 10 december 2014, worden vijf bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partij.

De watering van Melden brengt op 12 november 2014 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling brengt op 12 november 2014 het volgende gunstig advies uit:

“...

Het betreft hier een landbouwzetel die deel uitmaakt van een lintbebouwing van het gehucht Meerse. Tevens zit de bedrijfszetel geprangd tussen een voorliggende weg en een achterliggende beek.

De aanvrager is de uitbater van een gemengd landbouwbedrijf en wenst een reorganisatie op zijn bedrijf door te voeren. Door de groei van het bedrijf, de groei van de veestapel en de daarbij horende bijkomende gebouwen is de bedrijfszetel quasi volgebouwd.

De aanvrager wenst dan ook op een aansluitend perceel huisweide dat aansluit bij de beek voor dit bedrijf een nieuwe rundveestal te bouwen. Een verouderde constructie-schuthok wordt gesloopt. En tevens dienen een vijftal kaprijke bomen te worden gekapt.

De voorgestelde constructie is een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor dit bedrijf die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijkere bedrijfsvoering en die tevens enkel zal bijdragen tot de verdere groei van dit bedrijf.

...”

Het agentschap voor Natuur en Bos brengt op 19 november 2014 het volgende voorwaardelijk gunstig advies uit:

“ ...

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Op de plaats van het huidige schuilhok wil men een veestal met bergruimte voor stro en mestopslag bouwen. Er wordt niet voorzien in een nieuwe toegangsweg.

De 5 populieren zijn economisch kaprijp en komen na de bouw van de stal tussen de bedrijfsgebouwen en de Reytgracht te staan, zodat bij windbreuk quasi zeker schade aan de gebouwen kan verwacht worden. Op het landschapsintegratieplan stelt men voor de populieren te vervangen door een beek begeleidend aanplant met zomereik.

Gezien de nabijheid van het erf gaat het om een huisweide, een zeer intensief begraasd soortenarm grasland, dat volgens de luchtfoto's ook regelmatig gescheurd wordt. Op het perceel waar de stal zou ingeplant worden is geen microreliëf waarneembaar. De bouwplaats sluit aan op het erf en de boerderijgebouwen, maar ligt over de Reytgracht, een zone die nu nog nagenoeg bouwvrij is.

De Reytgracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied met akkers en weilanden, tot op heden bouwvrij. Dit gebied is volgens de overstromingskaart 2014 gelegen in een gebied met risico voor overstroming. Het regenwater van op het dak wordt opgevangen in meerdere regenwaterputten, waarbij het regenwater op het landbouwbedrijf gebruikt zal worden.

Het bouwen van een 70 op ca 25m grote deels open veestal, houdt een landschappelijke verstoring van dit open agrarisch gebied in. Er is gestreefd naar architecturale meerwaarde van het gebouw, waarbij materialen gebruikt worden die passen in het landschap en er worden eveneens nestplaatsen voorzien. In de nabijheid van de stal worden ook meerdere bomen voorzien: knotwilgen en hoogstammige notelaars. Het is hierbij van belang dat al deze bomen individueel goed worden beschermd tegen het grazen van het vee. Bomen overleven het afschillen van de bast door het vee niet.

Conclusie

*Op basis van bovenstaande uiteenzetting verleent het Agentschap voor Natuur en Bos een **gunstig advies mits naleving van de volgende voorwaarden:***

- *De stal zo goed mogelijk geïntegreerd wordt in de omgeving door gebruik te maken van aangepaste bouwmaterialen als beschreven in de aanvraag.*
 - *Er nestgelegenheden worden voorzien op de gevel in bijvoorbeeld de spaceboardingszones of door middel van faunapanelen.*
 - *De aanplanting voorzien op het landschapsintegratieplan wordt volledig uitgevoerd en de bomen worden individueel voorzien van een goede bescherming tegen de vraat van het vee. De bomen die de aanplanting niet overleven worden ten laatste in het volgende plantseizoen vervangen*
- ...”

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 21 januari 2015 een voorwaardelijk gunstig advies uit (“de voorwaarden gesteld in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 19.11.2014 [...] dienen strikt opgevolgd te worden”).

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen verleent op 21 januari 2015 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de tussenkomenende partijen en motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

4. Openbaar onderzoek

...

Bespreking ingediende bezwaren:

Bezwaarschrift 1

- *Het bouwen van een grote stal in de Scheldevallei op die plaats schaadt de landschappelijke waarde ervan en zet de deur wijd open om ook achter ons achterdeur en die van andere “Meersenaars van de lage kant” dergelijke bouwsels op te trekken. Wij waren en zijn daar van overtuigd dat daar niet gebouwd mag worden. Essentieel blijft de formulering van het gewestplan voor het “vallei- en brongebied” die bindend is voor zowel landbouwers als bewoners.*

De aanvraag dient inderdaad getoetst te worden aan het geldende gewestplan (“De agrarische gebieden met landschappelijke waarde, die op de kaart welke de bestemmingsgebieden omschrijven overdrukt zijn met de letters V of B, hebben de bestemming van vallei- of brongebied waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden”):

Wat betreft de agrarische toets dient gesteld dat het hier weldegelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat.

Wat betreft het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren kan er verwezen worden naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos. Bovendien situeert de aanvraag zich op cultuurgronden welke indertijd opgespoten werden met slib afkomstig van de Schelde.

Wat betreft de landschappelijke toets dient gesteld dat in de aanvraag de nodige aanpassingen werden uitgevoerd ten aanzien van de voorgaande aanvraag. Zo werd aan het dossier een landschapsbedrijfsplan toegevoegd en werd de bouw van de veestal aangepast op basis van een advies ‘geïntegreerd agrarisch bouwen’ van de provinciale dienst Landbouw & Platteland. Dit alles om de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel te versterken.

Bovendien is het zo dat het vallei- en brongebied onmiddellijk achter het 50m diepe woongebied met landelijk karakter begint en nu reeds aangesneden is met een aantal bouwwerken. Deze bouwwerken bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen de Rijtgracht en De Schelde merken we dat er reeds een aantal bouwwerken zijn opgetrokken: schuilhokken, sleufsilo's, verhardingen,...

- *Zogenaamd kleiner in volume dan de 1ste aanvraag is de stal van de huidige aanvraag groter in oppervlakte, lengte en breedte.*

De aangevraagde veestal is inderdaad qua omvang en volume gelijkaardig aan de eerste aanvraag. Wel is het zo dat voor het monotone uitzicht tegen te gaan het volume opgedeeld werd in twee kleinere volumes. Ook de materiaalkeuze werd aangepast om het geheel beter in het landschap te laten integreren.

- Na deze stal volgt er binnen afzienbare tijd wellicht een tweede achter de andere boerderij in de Meersestraat nr. 111 (en wie weet ook elders?). Dan blijft er nog slechts de helft over van de 4km lange openheid van de Scheldevallei tussen Neerstad en Melden.

Het is hypothetisch om te stellen dat er binnen afzienbare tijd een nieuwe aanvraag zal komen achter de boerderij in de Meersestraat 111. Bovendien is ieder dossier anders en dienen bij iedere aanvraag opnieuw alle noodzakelijke afwegingen te gebeuren (pasbaarheid in het landschap, natuurtoets, agrarische toets, de noodzakelijkheid van de uitbreiding,...).

- Wijk Meerse is vooral uniek door zijn ongeveer 200 jaar oud lint met aan elkaar grenzende vierkantshoeven voor gemengde landbouw langs 1 kant van de straat. Door te bouwen over de Rijtgracht “steekt men de Rubicon over” en gaat de sterk uitgesproken natuurlijke, geografische en historische begrenzing van de wijk teloor.

Het vallei- en brongebied begint onmiddellijk achter het woongebied met landelijk karakter (50m diepte) en is nu reeds aangesneden met een aantal gebouwen. Deze gebouwen bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen de Rijtgracht en De Schelde merken we dat er reeds een aantal bouwwerken zijn opgetrokken: schuilhokken, sleufsilo's, verhardingen,...

- De zeer recente aankoopcompromis van het perceel nr. 259f door de opvolger Brecht Van Wambeke geeft nu aan de aanvragers en hun opvolger de mogelijkheid tot de zo gewenste uitbreiding. Samen met het aanpalende perceel nr. 261d en 261e, reeds in bezit van de aanvragers, komt hierdoor tussen de Rijtgracht en de Meersestraat een perceel beschikbaar van ongeveer 90m diep op 27m breed + 3m toegangsweg.

Navraag bij de aanvrager leert ons dat de zoon Brecht Van Wambeke inderdaad een aankoopcompromis zou verkregen hebben voor het perceel nr. 259f. Op dit perceel staat een eengezinswoning met daarachter een tuin + weide. De zoon is echter niet tewerkgesteld op het landbouwbedrijf en studeert momenteel ook nog verder voor Makelaardij. Hij beweert dit perceel voor eigen doeleinden gekocht te hebben en niet in kader van eventuele uitbreidingsmogelijkheden van het landbouwbedrijf van de ouders. Het is bovendien ook heel voorbarig om te stellen dat het aangevraagde bouwproject effectief realiseerbaar is op deze percelen...

Bezwaarschrift 2:

- Vanouds wordt de bouwzone van de Meersestraat als grens beschouwd en de Rijtgracht als natuurlijke scheiding, wat op het gebied van ruimtelijke ordening een waardevol gegeven is. Dit gebouw van 65 op 30m doorbreekt die aloude bebouwde lijn op de zuidkant van de Rijtgracht, beperkt tot de zogenaamde winterdijk (overstromingsgrens) van de oude Scheldevallei en de historische lintbebouwing langs de Meersestraat.

Het vallei en brongebied begint onmiddellijk achter het woongebied met landelijk karakter (50m diepte) en is nu reeds aangesneden met een aantal gebouwen. Deze gebouwen bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen

de Rijtgracht en De Schelde merken we dat er reeds een aantal bouwwerken zijn opgetrokken: schuilhokken, sleufsilo's, verhardingen, ...

- *Visueel is een dergelijk groot gebouw een onaanvaardbare aantasting van het open karakter van de Scheldemeersen. Ook een bomengroep als buffer is onaanvaardbaar: de openheid van de vallei hier was een van de bepalende factoren naast de natuurlijke rijkdom bij het straten van het Scheldevalleiproject en blijft nog steeds een grote meerwaarde.*

Wat betreft de landschappelijke toets dient gesteld dat in de aanvraag de nodige aanpassingen werden uitgevoerd ten aanzien van de voorgaande aanvraag. Zo werd aan het dossier een landschapsbedrijfsplan toegevoegd en werd de bouw van de veestal aangepast op basis van een advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen' van de provinciale dienst Landbouw & Platteland. Dit alles om de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel te versterken.

- *Eens hierover een bouwvergunning verleend wordt, is het hek van de dam en kan men over heel de lengte van de winterdijk dit als precedent gebruiken.*

Ieder dossier is anders en bij iedere aanvraag dienen opnieuw alle noodzakelijke afwegingen te gebeuren (pasbaarheid in het landschap, natuurtoets, agrarische toets, de noodzakelijkheid van de uitbreiding....).

- *In ons vorig bezwaar gaven we aan dat alternatieven mogelijk moeten zijn, natuurlijk afhankelijk waar men de prioriteiten legt: landbouw eerst (= particulier belang) of landschap eerst (algemeen belang). We blijven erbij dat, als men dat prioritair stelt, door herschikking van de gebouwen en oppervlaktes er nog een oplossing mogelijk is. Het gaat erom de hoogbouw aan de noordzijde van de Rijtgracht te vermijden, daar kunnen desnoods bv de silo's komen. Het machinepark kan deels aan de overkant van de Meersestraat, eventueel aangevuld door stalling op een tweede of nieuwe locatie. Dit schept allicht de nodige ruimte voor de stallen tussen Meersestraat en Rijtgracht.*

Uit het advies van Landbouw en Visserij blijkt dat de voorgestelde veestal een noodzakelijke en toekomstgerichte investering is voor het bedrijf die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf.

Bezwaarschrift 3:

- *De aanvraag is onvolledig door het ontbreken van een MER-screeningsnota en door het ontbreken van gegevens omtrent de impact van de bouwwerken op dit overstromingsgevoelig gebied.*

De aanvraag heeft geen betrekking op intensieve veeteelt en valt dus niet onder bijlage III van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10.12.2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage. In het dossier zijn voldoende gegevens voorhanden om te kunnen concluderen dat er geen MER dient opgemaakt te worden.

De nodige gegevens werden toegevoegd aan het dossier om te kunnen concluderen dat de aanvraag voldoet aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater.

De aanvraag werd tevens gunstig geadviseerd door de waterloopbeheerder die concludeerde dat ondanks zijn ligging binnen een mogelijks overstromingsgevoelig gebied er mag aangenomen worden het schadelijk effect beperkt zal zijn.

- *De aanvraag voorziet in een onaanvaardbare aantasting van het gebied en is dan ook in strijd met zijn ligging in 'agrarisch gebied met landschappelijke waarde (vallei- en brongebied)' volgens het gewestplan Oudenaarde: "De agrarische gebieden met landschappelijke waarde, die op de kaart welke de bestemmingsgebieden omschrijven overdrukt zijn met de letters V of B, hebben de bestemming van vallei- of brongebied waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden".*

De aanvraag dient inderdaad getoetst te worden aan het geldende gewestplan:

...

- *Het bedrijf is gelegen in woongebied met landelijk karakter en is nu reeds grootschalig. Uit aanvraag blijkt dat bedrijfsuitbreiding noodzakelijk zou zijn (althans dit wordt zo gesteld) om de bedrijfsvoering veilig te stellen naar de toekomst toe. De bezwaarindieners zijn dan ook van oordeel dat het bedrijf qua schaalgrootte niet meer inpasbaar is in het landelijke woongebied met hieraan palend vallei- en brongebied.*

Uit het advies van Landbouw en Visserij blijkt dat de voorgestelde veestal een noodzakelijke en toekomstgerichte investering is voor het bedrijf die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf

Bezwaarschrift 4:

- *De ondergetekenden hebben bezwaren tegen het bouwen in de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde omdat hiermee een precedent wordt geschapen om ook elders in die zone te gaan bouwen. Bij ons weten mocht en mag in die zone niet gebouwd worden en dat moet zo blijven. De Scheldemeersen moeten open gebied blijven met bouwverbod.*

De zone is volgens het gewestplan gelegen in agrarische gebied met landschappelijke waarde, die op de kaart welke de bestemmingsgebieden omschrijven overdrukt zijn met de letters V of B, en heeft de bestemming van vallei- of brongebieden waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden. De aanvraag dient getoetst te worden aan het geldende gewestplan: wat betreft de agrarische toets (...).

Bezwaarschrift 5:

- *Het perceel is gelegen in Scheldevallei en op gewestplan aangeduid als landbouwgebied met ecologisch belang, zijnde valleigrond. Het neerplanten van een grote stal houdt geen rekening met het gewestplan.*

De agrarische gebieden met landschappelijke waarde, die op de kaart welke de bestemmingsgebieden omschrijven overdrukt zijn met de letters V of B, hebben de bestemming van vallei- of brongebieden waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden. De aanvraag dient getoetst te worden aan het geldende gewestplan:

...

- *Het perceel ligt in natuurlijk overstromingsgebied als in overstromingsgevoelig gebied. Om de natuurlijke structuur van deze riviervallei niet aan te tasten, is de aanleg van een stal op deze locatie uit den boze. Volgens art.8 van het decreet integraal waterbeleid moet een toetsing gebeuren aan de doelstellingen en beginselen van dit decreet. Hierin staat o.m. dat een doelstelling het behoud van de natuurlijke structuur van de valleien aangewezen is. Door dergelijke constructie in te planten wordt hier allerminst aan tegemoet gekomen.*

Zie advies Watering van Melden.

- *Het decreet integraal waterbeleid legt ook op dat ieder verlies aan overstromingsruimte dient gecompenseerd te worden.*

Zie advies Watering van Melden.

- *De watertoets (art. 5, 6 & 8 van het DIW) brengt met zich mee dat op plaatsen waar reële mogelijkheid is van overstroming, er niet verder bijgebouwd wordt, maar integendeel er meer ruimte gegeven wordt aan water. Ook ingrepen zoals hier zijn schakels in een ketting die het systeem als geheel aantasten en dan ook niet als verwaarloosbaar of onschadelijk kunnen worden afgedaan.*

Zie advies Watering van Melden.

- *De ecologische waarde van dit gebied wordt bepaald door de valleigebieden van de Scheldevallei waardoor hier natte gronden voorkomen en fauna en flora typisch voor die natte gronden. Het natuurdecreet voorziet een standstill van de natuurwaarden. Er dient derhalve een compensatie te gebeuren voor het verlies aan rustig leefgebied.*

Zie advies Agentschap voor Natuur en Bos.

- *Vanouds wordt de bouwzone van de Meersestraat als grens beschouwd en de Rijtgracht als natuurlijke scheiding, wat op het gebied van ruimtelijke ordening een waardevol gegeven is. Deze twee grote gebouwen doorbreken die aloude bebouwde lijn op de*

zuidkant van de Rijtgracht, beperkt tot de zogenaamde winterdijk (overstromingsgrens) van de oude Scheldevallei en de historische lintbebouwing langs de Meersestraat.

De aanvraag betekent inderdaad het doorbreken van deze natuurlijk gevormde grens van de bouwzone.

- *Visueel zijn dergelijke grote gebouwen een onaanvaardbare aantasting van het open karakter van de Scheldemeersen. Ook een bomengroep als buffer is onaanvaardbaar.*

Wat betreft de landschappelijke toets dient gesteld dat in de aanvraag de nodige aanpassingen werden uitgevoerd ten aanzien van de voorgaande aanvraag. Zo werd aan het dossier een landschapsbedrijfsplan toegevoegd en werd de bouw van de veestal aangepast op basis van een advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen' van de provinciale dienst Landbouw & Platteland. Dit alles om de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel te versterken.

- *Eens hiervoor een bouwvergunning verleend wordt is het hek van de dam en kan men over heel de lengte van de winterdijk dit als precedent gebruiken.*

Ieder dossier is anders en bij iedere aanvraag dienen opnieuw alle noodzakelijke afwegingen te gebeuren (pasbaarheid in het landschap, natuurtoets, agrarische toets, de noodzakelijkheid van de uitbreiding,...).

- *Bij een vorige poging bleek dat er wel een alternatief mogelijk was, nl. deze verplaatsen naar de andere zijde van de Meersestraat.*

Het perceel waarover de bezwaarindiener het vermoedelijk heeft (perceel kadastraal gekend als afdeling 2, sectie B en nr. 546B) is te klein en heeft onvoldoende ruimtelijke draagkracht om dergelijke uitbreiding van het bedrijf op te vangen.

...

6. Beschrijving van de bouwplaats, de omgeving en de aanvraag

De aanvraag situeert zich op een perceel tussen de Rijtgracht en Schelde en dit ter hoogte van het gehucht Meerse. De Meersestraat vormt een bebouwd lint. De Rijtgracht vormt a.h.w. de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het relatief open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde.

Het gebied tussen de Rijtgracht en Schelde staat gekend als een relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing (op enkele schuilhokjes, silo's en verhardingen na) gekenmerkt door twee afgesneden Scheldearmen.

De bouwplaats ligt achter het erf met boerderijgebouwen van een bestaand landbouwbedrijf langs de Meersestraat. De bouwplaats ligt net over de Rijtgracht, maar sluit wel nog nauw aan bij de bestaande bedrijfsgebouwen. Het betreft een agrarisch bedrijf gesitueerd op een locatie welke van oudsher reeds dienst doet als landbouwbedrijfszetel.

De aanvraag betreft het slopen van een schuilhok en het bouwen van een deels open veestal + mestopslag. De op te richten veestal zal bestaan uit twee volumes om het monotone uitzicht van de stal te doorbreken. Het ene deel springt 10,5m naar achter t.o.v. het andere deel. Ook qua hoogte is er een verschil van 1,60m tussen beide delen. Het totale volume van de veestal zal 11.370m³ bedragen. De stal voor de volwassen dieren heeft een bebouwde oppervlakte

van 45m op 26,25m, een kroonlijsthoogte van 4,80m en nokhoogte van 8,84m. De stal voor jongvee heeft een oppervlakte van 25 op 23,6m, een kroonlijsthoogte van 3,60m en een nokhoogte van 7,29m. De stal voor volwassen dieren is aan de voorzijde helemaal open gewerkt en aan de achterzijde deels open: dit open deel wordt afgesloten door een zone voor stro-opslag. De stal voor jongvee is volledig gesloten. De gevels van de stal worden afgewerkt met betonpanelen in een lichte kleur afgewisseld met spaceboarding (bruine kleur). De topgevels worden deels afgewerkt met een houten bekleding. De dakbedekking bestaat uit rood-bruine golfplaten. In de gevels worden ook nog eens nestkasten voorzien.

Aan het dossier werd een advies toegevoegd van de provinciale dienst Landbouw & Platteland "geïntegreerd agrarisch bouwen". Aan het aanvraagdossier werd ook een landschapsbedrijfsplan toegevoegd. De aanvrager voorziet hierbij om de beek begeleidende beplanting langsheen de Rijtgracht te versterken door middel van een bomenrij bestaande uit 14 zomereiken. Links van de stal en rechts achteraan de stal worden een aantal hoogstammige fruitbomen voorzien (in totaal 7 notelaars) en rondom de stal voor volwassen dieren wordt een bomenrij voorzien bestaande uit 12 knotwilgen.

7. Beoordeling van de aanvraag en de goede ruimtelijke ordening

Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, streeft het college ernaar om de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde bouwvrij te houden, doch evenwel met behoud van een beperkte mogelijkheid voor bestaande landbouwbedrijven om uit te breiden.

Volgens de stedenbouwkundige voorschriften horende bij het gewestplan Oudenaarde wordt een valleigebied omschreven als een gebied waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden:

Wat betreft de agrarische toets dient gesteld dat het hier weldegelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat.

- Wat betreft het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren kan er verwezen worden naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos. Bovendien situeert de aanvraag zich op cultuurgronden welke indertijd opgespoten werden met slib afkomstig van de Schelde.
- Wat betreft de landschappelijke toets dient gesteld dat in de aanvraag de nodige aanpassingen werden uitgevoerd ten aanzien van de voorgaande aanvraag. Zo werd aan het dossier een landschapsbedrijfsplan toegevoegd en werd de bouw van de veestal aangepast op basis van een advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen' van de provinciale dienst Landbouw & Platteland. Dit alles om de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel te versterken.

Bovendien is het zo dat het vallei- en brongebied onmiddellijk achter het 50m diepe woongebied met landelijk karakter begint en nu reeds aangesneden is met een aantal bouwwerken. Deze bouwwerken bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen de Rijtgracht en De Schelde merken we dat er reeds een aantal bouwwerken zijn opgetrokken: schuilhokken, sleufsilos, verhardingen,...

Overwegende dat de aanvraag afkomstig is van een agrarisch bedrijf en dit op een locatie welke van oudsher reeds dienst doet als landbouwbedrijfszetel. De voorgestelde veestal is een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor het bedrijf die enkel kan bijdragen tot een

efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf. De nieuwe veestallen staan over de Rijtgracht, maar sluiten wel nauw aan bij de bestaande bedrijfsgebouwen. De aanvrager heeft alle noodzakelijke aanpassingen gedaan aan zijn bouwconcept om de aanvraag zo maximaal mogelijk te integreren in het landschap (verwijzen hierbij naar het advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen' en het toegevoegde landschapsbedrijfsplan).

De aanvraag is dan ook in overeenstemming met de wettelijke bepalingen alsook met de goede plaatselijke ordening en zijn onmiddellijke omgeving.

8. Advies

Een voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning kan worden afgeleverd aan de aanvragers.

Voorwaarden: de voorwaarden gesteld in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 19.11.2014 (AVES/DH/STE/KLU/14.4070) dienen strikt opgevolgd te worden.

Bijgevolg beslist het college van burgemeester en schepenen in de zitting van 21-01-2015 het volgende:

Het college van burgemeester en schepenen geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is aan het college van burgemeester en schepenen per aangetekende brief op de hoogte te brengen van het begin van de handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die handelingen.

Bijzondere voorwaarde:

de voorwaarden gesteld in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 19.11.2014 (AVES/DH/STE/KLU/14.4070) dienen strikt opgevolgd te worden.

...

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 4 maart 2015 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 18 mei 2015 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 26 mei 2015 beslist de verwerende partij op 11 juni 2015 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

1.1 Planologische voorschriften

Het terrein ligt binnen de perimeter van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan Oudenaarde. De bouwplaats ligt in vallei- en brongebied (of 'agrarisch gebied met landschappelijke (of 'bijzondere') waarde').

...

1.3 Externe adviezen

...

1.5 Beschrijving van de omgeving, de bouwplaats en het project

De aanvraag situeert zich op een perceel gelegen tussen de Rijtgracht en de Schelde en dit ter hoogte van het gehucht Meerse.

Langsheen de Meersestraat komt een bebouwd lint voor. De boerderij van aanvrager maakt deel uit van dit bebouwd lint. Het aan de Meersestraat gelegen erf kan de beoogde stal niet meer opnemen, om die reden wordt uitgeweken naar het achter de Rijtgracht gelegen perceel.

De Rijtgracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, dat bekend staat als een relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing, op enkele schuilhokjes en silo's na, en wordt gekenmerkt door twee afgesneden Scheldearmen.

De aanvraag beoogt het slopen van het al over de Rijtgracht aanwezige schuilhok, het rooien van 5 kaprijpe populieren en het bouwen van een nieuwe veestal.

De nieuw op te richten veestal zal bestaan uit 2 volumes, waarbij het ene deel 10,50 m naar achter springt ten opzichte van het andere deel. Qua hoogte is er een verschil van 1,60 m tussen beide delen. De stal voor de volwassen dieren kent een oppervlakte van 45 m op 26,25 m, een kroonlijsthoogte van 4,80 m en een nokhoogte van 8,84 m. De stal voor het jongvee heeft een oppervlakte van 25 m op 23,30 m, een kroonlijsthoogte van 3,60 m en een nokhoogte op 7,29 m. De stal voor volwassen dieren is aan de voorzijde helemaal open gewerkt en aan de achterzijde deels open; dit open deel wordt afgesloten door een zone voor stro-opslag. De stal voor jongvee is volledig gesloten.

Het totaal nieuwbouwwolume omvat 11.370 m³.

Als materiaal voor de gevelafwerking wordt gebruik gemaakt van betonpanelen in lichtbruine kleur afgewisseld met spaceboarding in bruine kleur. De topgevels worden deels voorzien met een bekleding in hout. De dakafwerking gebeurt in golfplaten in een rood-bruine kleur. De poorten worden uitgevoerd in bruine kleur. In de gevels van de stal worden nestkasten ingewerkt.

Ander dan in de vorige aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een veestal, dossier dat voorligt aan de Raad voor Vergunningsbetwistingen, wordt in huidige aanvraag een betere integratie van de geplande werken in de omgeving beoogd.

Aan het aanvraagdossier werd een advies gevoegd van de provinciale dienst Landbouw & Platteland dd. 25 juli 2014 betreffende 'geïntegreerd agrarisch bouwen', alsook werd een landschapsbedrijfsplan toegevoegd, opgesteld eveneens door de provinciale dienst Landbouw & Platteland.

Als groeninkadering wordt voorzien in: een beekbegeleidende beplanting langsheen de Rijtgracht bestaande uit een bomenrij van 14 zomereiken, een extensieve groenzone langs de stal van een 12-tal knotwilgen, en de aanplant van 7 hoogstamfruitbomen (notelaars) links en achteraan rechts van de stal.

...

2.1 De watertoets

Het terrein ligt volgens de watertoetskaarten niet in een recent overstroomd gebied of een effectief overstromingsgevoelig gebied, doch wel in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De betreffende percelen zijn gelegen binnen het stroomgebied van waterloop OS358 van 2de categorie.

Het terrein bevindt zich in de Watering van Melden.

Er dient voldaan aan de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater.

De aanvraag voorziet in de aanleg van 5 hemelwaterputten van elk 20.000 liter, waarbij wordt uitgegaan van een verwacht hergebruik van ca. 3.000 liter per dag, als drinkwater voor het vee en voor het reinigen van de stallen.

Tevens werd voorzien in een ondergrondse infiltratievoorziening met een inhoud van 6.000 liter en met een infiltratieoppervlakte van 13,40 m².

De Watering van Melden bracht een gunstig advies uit.

Appellant Milieufront Omer Wattez vzw merkt op dat advies aan Waterwegen en Zeekanaal nv diende gevraagd te worden.

Artikel 8 §3 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid luidt evenwel als volgt:

“De overheid die moet beslissen over een vergunningsaanvraag of de overheid die in de door de Vlaamse Regering vastgestelde gevallen de watertoets toepast op de afgifte van een stedenbouwkundig of planologisch attest kan advies vragen over het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren aan de door de Vlaamse regering aan te wijzen instantie...”

De vergunningverlenende overheid is dus niet verplicht het advies van Waterwegen en Zeekanaal nv in te winnen.

Tijdens de beroepsprocedure werd aangaande de watertoets intern advies opgevraagd bij de provinciale dienst Integraal Waterbeleid.

In het eerste advies uitgebracht op 27 april 2015 wordt opgemerkt:

“...In het ingediende dossier is het hergebruik van het regenwater onvoldoende gemotiveerd. Er staat enkel te lezen: "De boerderij van de aanvrager verbruikt ± 3000 liter regenwater per dag. Dit wordt gebruikt als drinkwater voor het vee, voor het reinigen van de stallen,... hierdoor is voldoende nood en verbruik aan regenwater". Het aantal dieren en welk type dieren wordt nergens vermeld, ook ontbreekt een kwantitatieve indeling van het typegebruik van het regenwater.

Omdat in de bouwaanvraag het hergebruik onvoldoende uitgewerkt is, is het onduidelijk hoeveel m² dakoppervlakte in rekening dient gebracht te worden. Daardoor is het moeilijk om in te schatten of de infiltratievoorziening correct gedimensioneerd is...”

Op basis van dit advies en na overleg met de bouwheer, het architectenbureau en de dienst Integraal Waterbeleid op 4 mei 2015 heeft het architectenbureau het plan en de aanstiplijst hemelwater bijgewerkt. Hierbij werd ook een nota toegevoegd die het hergebruik toelicht en er werd ook een bijkomende motivering toegevoegd voor de uitwerking van een bovengrondse infiltratievoorziening. Al deze documenten zijn gedateerd op datum van 4 mei 2015.

In de aangepaste plannen worden de 5 hemelwaterputten van 20.000 liter behouden. Het hergebruik wordt verduidelijkt en wordt beperkt herleid tot ca. 2.640 liter regenwater per dag.

Als infiltratievoorziening wordt, in tegenstelling tot de eerder voorziene ondergrondse voorziening, geopteerd voor een bovengrondse voorziening. De oppervlakte van de voorziening bedraagt 40 m² en zal 15 cm diep zijn. De overloop van de infiltratievoorziening gaat naar de beek. Aanvrager geeft aan hiervoor later nog een machtiging te zullen aanvragen.

Aanvrager motiveert dat de gemiddelde grondwaterstand niet na te gaan is op basis van de beschikbare kaarten, als gevolg van het ophogen van de gronden in de jaren '70. De betreffende gronden liggen een tweetal meter hoger dan de omliggende niet opgespoten weiden. Door te kiezen voor een bovengrondse infiltratievoorziening wordt in elk geval boven de hoogste grondwaterstand gebleven.

Op 13 mei 2015 werd door de dienst Integraal Waterbeleid een nieuw advies verleend, luidende als volgt:

“...De infiltratievoorziening zoals weergegeven op plan dd. 04/05/2015 is volledig uitgewerkt conform de bepalingen van de stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater. Dit wordt afdoende gestaafd door de bijgevoegde documenten (aanstiplijst hemelwater, nota hergebruik, nota uitwerking bovengrondse infiltratievoorziening).

De noodoverlaat van de infiltratievoorziening loost in de aanpalende beek OS358 van 2^e categorie. Hiertoe dient wel nog een machtiging voor werken aan de waterloop bij de provincie te worden aangevraagd. Meer info is te lezen op http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/water/werken/door_derden/index.cfm.

Het perceel paalt aan een waterloop van 2^e categorie. Langsheen deze waterloop bevindt zich een 5m-erfdienstbaarheidsstrook. De gevolgen daarvan zijn:

1. Ingevolge art. 15 van het provinciaal reglement van 27 mei 1955 op de onbevaarbare waterlopen waarop de wet van 15 maart 1950 niet toepasselijk is, is het verboden eender welke bouwwerken, herstellingen of beplantingen uit te voeren, of afsluitingen op te richten binnen een afstand van 3 m van de uiterste boord of afhankelijkheden van de waterloop, vooraleer daartoe een schriftelijke machtiging bekomen te hebben van het gemeentebestuur.
2. Artikel 17 § 1 van de wet van 28 december 1967 legt de aangelanden van een onbevaarbare waterloop de verplichting op:
 - doorgang te verlenen aan personeelsleden van het bestuur, aan de werklieden en aan de andere personen, belast met het uitvoeren van werken aan de waterloop;
 - op hun gronden of eigendommen de uit de bedding van de waterloop opgehaalde voorwerpen en de voor de uitvoering van de werken nodige materialen, gereedschap en werktuigen te laten plaatsen.
1. Geen vergoeding is aan de aangelanden, aan de gebruikers en aan de eigenaars van kunstwerken verschuldigd uit hoofde van de plaatsing op hun gronden of eigendommen binnen een strook van vijf meter vanaf de oever, van de producten die voortkomen van de ruimsingswerken (art. 17 § 2 - wet 28 december 1967).
2. Om het onderhoud aan de waterloop mogelijk te maken moet rekening worden gehouden met de volgende randvoorwaarden:
 - afsluitingen moeten op een afstand tussen 0,75 m en 1 m van de kruin van de waterloop worden geplaatst, en mogen de hoogte van 1,50 m niet overschrijden.
 - dwarsafsluitingen mogen de toegang tot de werkstrook niet belemmeren en moeten daarom gemakkelijk wegneembaar en terugplaatsbaar zijn of voorzien zijn van een poort.
 - bomen of struikgewas langs de waterloop moeten op minstens 0,75 m van de taludinsteeek worden geplaatst, eventuele bomen langs de waterloop moeten bovendien op een tussenafstand van minstens 10 m worden geplant.
 - binnen de 5 m-zone mogen geen constructies zoals tuinhuisjes e.d. worden gebouwd.
 - eventuele ondergrondse of gelijkgrondse constructies binnen de 5m-strook moeten overrijdbaar zijn met machines van minstens 30 ton.

Daarnaast adviseert onze dienst bij het rooien van bomen langs een waterloop: De waterafvoer van de waterloop dient tijdens de uitvoering van de werken steeds verzekerd te blijven.

1. Bij het uitvoeren van de werken wordt de nodige zorg besteed aan de bestaande oever van de beek. Bij eventuele beschadiging van de oever treft men de nodige maatregelen voor het herstel van de oever, bij voorkeur met een natuurvriendelijke oeversversterking. Hiervoor dient men – voorafgaandelijk aan de uitvoering van de werken – een machtiging aan te vragen bij de deputatie. Meer info daarover is te lezen op http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/water/werken/door_derden/index.cfm.
2. Na het rooien van de bomen, dient men alle snoeiafval te verwijderen.
3. Indien men nieuwe beplanting langs de waterloop voorziet, houdt men rekening met het volgende:

De nieuwe beplanting bestaat enkel uit bomen en struiken waarvan de beworteling de stabiliteit van de oever garandeert. Een lijst van planten die daarvoor in aanmerking komen, is te vinden op http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/water/werken/constructies_bepanting/bomen/index.cfm.

Men kan hoogstambomen planten, met een minimale tussenafstand van 10 m. Omdat de bomen zich verder zullen ontwikkelen, dient men de bomen plaatsen op minstens 0,75 m van de boord van de beek. Men kan tussen de hoogstambomen struikgewas voorzien. De waterloopbeheerder kan vragen dit struikgewas fot op de bodem af te zetten indien dit noodzakelijk is voor het uitvoeren van werken aan de waterloop...

Conclusie: gunstig advies, mits uitvoering conform aanpassingen dd. 04/05/2015..."

Op basis van bovenstaande wordt geoordeeld dat, mits de voorgestelde aanpassingen dd. 4 mei 2015, er van de nieuw te bouwen stal geen schadelijk effect voor het watersysteem te verwachten is. De aanvraag wordt in overeenstemming bevonden met de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid.

2.2 De MER-toets

Het gaat hier niet om een project opgenomen in bijlage II bij de Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn). Er dient geen MER te worden opgemaakt.

Appellant Vercaemst betwist dat in het dossier geen MER-screening diende te worden uitgevoerd en verwijst naar bijlage III, 1ste rubriek van het Besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening die volgende categorie van bedrijven omvat: "Intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen)."

Echter kan het voorliggende niet worden aangenomen als dergelijk 'intensief veeteeltbedrijf'. De 'handleiding intensieve veeteelt' opgesteld door de Vlaamse overheid – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie – Dienst MER, dd. 11 maart 2013, terug te vinden op de website www.lne.be, vermeldt immers het volgende onder hoofdstuk 3 Definities en begrippen:

"Intensieve veehouderij is een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet (en dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de melkveehouderijen). Typische intensieve veehouderijen zijn varkenshouderijen (rubriek 9.4.1 van de Vlaamse-indelingslijst), pluimveehouderijen (rubriek 9.3 van de Vlaamse-indelingslijst) en mestkalverhouderijen (rubriek 9.4.2 van de Vlaamse-indelingslijst).

Alle varkens-, kippen- en mestkalverhouderijen in Vlaanderen, waarvoor een milieuvergunning (klasse 1 & 2) nodig is, zijn bijgevolg te beschouwen als intensieve veeteeltbedrijven."

Voorliggende aanvraag heeft betrekking op de oprichting van een stal voor rundvee en jongvee. Het gevraagde bedrijf wordt, gelet op het bovenstaande, niet onder de rubriek 'intensief

veeteeltbedrijf' gekwalificeerd. Het aanvraagdossier wordt zonder project-m.e.r.-screeningsnota als volledig beschouwd.

2.3 Juridische aspecten

De aanvraag dient getoetst aan het geldende gewestplan. Dat bepaalt dat het terrein gelegen is in vallei- of brongebied.

De voorschriften voor vallei- of brongebieden bepalen dat in die gebieden slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden.

Wat betreft de agrarische toets dient gesteld dat het hier wel degelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat. In het gunstig advies van de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling Oost-Vlaanderen van 12 november 2014 wordt gesteld dat de voorgestelde constructie een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor het gemengd landbouwbedrijf betreft, die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens enkel kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf.

De aanvraag doorstaat probleemloos de agrarische toets.

Gelet de specifieke situatie van deze cultuurgronden, een zeer intensief begraasd soortenarm grasland dat ook regelmatig zou gescheurd worden, het gegeven dat het gebied klaarblijkelijk ca. 2 m hoog met slib opgehoogd werd, het feit dat op de bouwplaats geen micro-reliëf waarneembaar is, alsmede gelet op het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, kan bezwaarlijk volgehouden worden dat er hier nog sprake kan zijn van een specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren dat geschaad zou worden met deze aanvraag.

Wat betreft de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel dient vastgesteld te worden dat in de voorliggende aanvraag, in tegenstelling tot de eerdere aanvraag waartegen een hoger beroep aanhangig is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op diverse manieren getracht wordt de gevraagde constructie te verzoenen met de landschappelijke waarde van deze open omgeving.

Deze omgeving wordt (mee) beheerd door de landbouw, het gaat hier immers om cultuurlandschappen, maar bij het realiseren van nieuwe inplantingen dient voldoende aandacht geschonken aan de erfintegratie binnen de specifieke omgeving. Aanvrager erkent dit en heeft zijn huidig ontwerp in deze zin aangepast.

In huidige aanvraag wordt rekening gehouden met de impact van volumewerking, vormgeving, het materiaal- en kleurgebruik, en groeninkleding.

In tegenstelling tot bij de vorige aanvraag werden nu op de plannen ook de gewenste verhardingen vermeld.

Zoals nog verder uiteengezet in volgende rubriek 2.6 kan besloten dat er op een afdoende wijze sprake is van landschapsintegratiebevorderende maatregelen, zodat de aanvraag de legaliteitstoets doorstaat.

Appellant Vercaemst verwijst naar het ontbreken van rechtlijnigheid in het handelen van het gemeentebestuur, daar in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) immers als visie voor de ontwikkeling van het gebied naar voor komt:

"Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, streeft het college ernaar om de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde bouwvrij te houden, doch evenwel met behoud van een beperkte mogelijkheid voor bestaande landbouwbedrijven om uit te breiden. In deze zone wenst het college enkel uitbreidingen toe te staan met een maximumhoogte van 1m50 en de

uitbreidingen dienen binnen een perimeter van 25m te vallen (vanaf de Rijtgracht). Gebouwen met een grotere hoogte dan 1m50 dienen ingeplant te worden op de bebouwbare zone tussen de rijbaan (Meersestraat) en de Rijtgracht.”

Het gegeven dat in het GRS gesteld wordt dat de hoogte van nieuwe bebouwing in deze zone niet meer mag bedragen dan 1,50 m kan evenwel niet gehanteerd worden als beoordelingsgrond, aangezien ruimtelijke structuurplannen eerst moeten omgezet worden in uitvoeringsplannen vooraleer ze doorwerking hebben naar aanvragen voor particulieren. Voorliggende aanvraag dient juridisch louter getoetst te worden aan de gewestplanbestemming.

Tijdens de beroepsprocedure werd het plan gewijzigd voor wat betreft de watertoets, zie rubriek 2.1. Artikel 4.3.1, §1 VCRO heeft betrekking op het opleggen van voorwaarden, en luidt als volgt:

“(…) kan het vergunningverlenende bestuursorgaan de vergunning toch afleveren, wanneer het van oordeel is dat de overeenstemming van het aangevraagde met het recht en de goede ruimtelijke ordening gewaarborgd kan worden door het opleggen van voorwaarden, met inbegrip van het opleggen van een beperkte aanpassing van de ter beoordeling voorgelegde plannen. Die voorwaarden kunnen niet dienen om de leemten van een onvolledige of vage aanvraag op te vangen.

Een aanpassing van de plannen, zoals vermeld in het tweede lid, is slechts mogelijk wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de wijzigingen doen geen afbreuk aan de bescherming van de mens of het milieu of de goede ruimtelijke ordening;

2° de wijzigingen komen tegemoet aan de adviezen of aan de standpunten, opmerkingen en bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn ingediend of hebben betrekking op kennelijk bijkomstige zaken;

3° de wijzigingen brengen kennelijk geen schending van de rechten van derden met zich mee.”

De aangebrachte wijziging in het voorgestelde ontwerp heeft in het bijzonder betrekking op een meer gedetailleerde omschrijving van het hemelwaterverbruik en het voorzien van een bovengrondse in plaats van een ondergrondse infiltratievoorziening. Deze aanpassing werd doorgevoerd op basis van het advies van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid. De aanpassing doet geen afbreuk aan de bescherming van de mens of het milieu of de goede ruimtelijke ordening en brengt kennelijk geen schending van de rechten van derden met zich mee. De voorgestelde planaanpassing valt binnen bovenvermelde decretale mogelijkheid.

2.4 De goede ruimtelijke ordening

De aanvraag beoogt het bouwen van een ruime en deels open veestal, opgebouwd uit 2 aanpalende doch ten opzichte van elkaar verspringende volumes met kroonlijsthoogtes van 4,80 m en 3,60 m en nokhoogtes van 8,84 m en 7,29 m. Het totaal volume van de nieuwbouw bedraagt 11.370 m³.

De overheid moet bij de beoordeling van de goede plaatselijke ordening in de eerste plaats in concreto nagaan of de bouwaanvraag verenigbaar is met de ordening van de onmiddellijke omgeving. Een aanvraag mag niet enkel beoordeeld worden in functie van het gevraagde bouwproject alleen, maar de beslissing moet rekening houden met de aard en de kenmerken van de onmiddellijke omgeving.

De bebouwing wordt ingeplant achter de Rijtgracht. De Rijtgracht vormt hierbij de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en

de Schelde, dat een relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing uitmaakt, op enkele schuilhokjes en silo's na en gekenmerkt wordt door twee afgesneden Scheldearmen.

Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het zeer open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, dient er voor gezorgd te worden dat de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde met de nodige zorg behandeld wordt, aangezien elke ingreep een sterke landschappelijke impact zal hebben.

Er dient een evenwicht gevonden tussen landschapsbehoud en bieden van mogelijkheden voor de landbouw, die hier sterk het landschap mee bepaalt.

Voorliggende aanvraag betreft een leefbaar en in werking zijnd landbouwbedrijf dat zowel links als rechts ingesloten zit tussen bestaande bebouwing langsheen het bebouwingslint, en aldus in deze richtingen niet meer kan uitbreiden. De voorziene nieuwbouw wordt ingeplant direct achterliggend en aansluitend op de bestaande bedrijfsgebouwen. Onderhavig project staat in functie van het aanpassen van de exploitatie aan de hedendaagse noden van het bestaande agrarische bedrijf. Het betreft een voor het bedrijf noodzakelijk gebouw en maakt aldus een normale uitbreiding van het landbouwbedrijf uit dat perfect aansluit bij de bestaande bebouwing.

Inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium werden in voorliggende aanvraag de nodige inspanningen geleverd om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Aanvrager baseerde zich hiervoor op de suggesties aangebracht in het advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen', verleend door de dienst Landbouw en Platteland van de Provincie op 25 juli 2014, alsook op het eveneens door deze dienst in juli 2014 opgesteld landschapsintegratieplan.

In het bijzonder wordt geopteerd voor:

Een veestal opgebouwd uit 2 volumes met verspringende voorgevellijn en een verschillende hoogte, waarbij gedeeltelijk gewerkt wordt met open gevels, teneinde de eentonigheid en grootschaligheid te doorbreken;

Een aangepast kleur- en materiaalgebruik: sober en consequent materiaalgebruik, gebruik van warme en natuurlijke kleuren (bruin, lichtbruin en rood-bruin), extra voorzien in houtafwerking door afwerking van de topgevels van de gebouwen in hout wat de monotonie van de gevels doorbreekt;

Groeninkadering: door de versterking van de beekbegeleidende beplanting, met name door het kappen van 5 kaprijpe populieren en de vervanging door 14 zomereiken, alsook door de aanplant rond de stal van 12 knotwilgen en 7 notelaars (extensieve groenzone), alsmede door het voorzien van faunakasten.

Er kan geconcludeerd dat deze concrete aanpassingen ten opzichte van het vorige dossier wel degelijk tot een betere landschapsintegratie leiden. De landschapsinkleding kan ervoor zorgen dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast.

Er dient op gewezen dat de gronden indertijd ook het voorwerp uitmaakten van een ruilverkaveling en daardoor ook reeds 2 m opgehoogd zijn in de loop der jaren. Het gaat om een soortenarm permanent cultuurgrasland. De impact op de natuurwaarden is gering. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende dan ook een voorwaardelijk gunstig advies.

Gunstige adviezen werden tevens uitgebracht door het Departement Landbouw en Visserij, de watering Melden en de provinciale dienst Integraal Waterbeleid. Ook het college van burgemeester en schepenen oordeelde nu wel, in tegenstelling tot bij de eerdere

vergunningsaanvraag, dat de aanvraag is overeenstemming is met de goede plaatselijke ordening en zijn onmiddellijke omgeving.

Aangaande de opmerking van de links aanpalende buur (appellant Vercaemst) inzake visuele hinder wordt vastgesteld dat de stal een 20-tal meter verwijderd blijft van de achterste perceelsgrens van deze buur, en een 90-tal meter verwijderd is van de woning; eerdere ruime afstanden. De vooropgestelde nieuwbouw wordt daarbij ingeplant met linkerzijgevel in het verlengde van de rechterperceelsgrens van het terrein van appellant, de stal komt aldus schuin achter het perceel van appellant te liggen. De visuele hinder zal vanuit het gezichtspunt van het terrein van appellant enigszins getemperd worden door de voorziene groenaanplanting, in het bijzonder door de aanplant van de zomereiken en de knotwilgen. Er wordt geoordeeld dat de bouw van de stal niet leidt tot een dermate visuele impact dat dit de creatie van een abnormale burenhinder zou inhouden.

De door appellant aangehaalde hinder inzake geur en overlast door ongedierte is niet noodzakelijk verbonden aan hetgeen hier gevraagd wordt maar heeft betrekking op de algemene bedrijfsvoering. Wanneer een landbouwbedrijf volgens de regels van het goede vakmanschap uitgebaat wordt, dient dit niet te resulteren in een hinder die de maat van normale burenhinder voor een woning naast het bedrijf overstijgt.

Besloten wordt dat het gevraagde een voor het agrarisch bedrijf noodzakelijk gebouw betreft, dat de concrete vormgeving en uitwerking van het gebouw samen met haar begeleidende groeninkadering garanderen dat de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gedrang wordt gebracht, dat er geen schade wordt aangericht aan het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren.

2.5 Conclusie

Uit wat voorafgaat dient besloten dat de derdenberoepen niet voor inwilliging vatbaar zijn.

Stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder volgende voorwaarden:

- De voorwaarden opgelegd in het advies van het Agentschap Natuur en Bos dienen strikt te worden nageleefd, met name:
 - o De stal moet zo goed mogelijk geïntegreerd worden in de omgeving door gebruik te maken van aangepaste bouwmaterialen als beschreven in de aanvraag.
 - o Er moet nestgelegenheden worden voorzien op de gevel in bijvoorbeeld de spaceboardingszones of door middel van faunapanelen.
 - o De aanplanting voorzien op het landschapsintegratieplan moet volledig worden uitgevoerd en de bomen worden individueel voorzien van een goede bescherming tegen de vraat van het vee. De bomen die de aanplanting niet overleven worden ten laatste in het volgende plantseizoen vervangen.
 - De infiltratievoorziening dient uitgevoerd zoals aangeduid op het gewijzigde plan dd. 4 mei 2015.
 - De voorwaarden vermeld in het advies van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid dd. 13 mei 2015 dienen strikt te worden nageleefd.

...

Dit is de bestreden beslissing.

De vzw **MILIEUFRONT OMER WATTEZ** vordert met een aangetekende brief van 6 augustus 2015 eveneens de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer RvVb/1415/0739/A/0718.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. Vraag om samenvoeging

De verzoekende partij vraagt om de samenvoeging van het voorliggende dossier met de zaak 1314/0167/A/8/0162. Vermits de Raad op 19 mei 2015 een vernietigingsarrest heeft gevelde in voormelde zaak en de debatten aldus gesloten zijn, is een samenvoeging niet mogelijk. Het verzoek om samenvoeging wordt verworpen.

VII. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna: het Inrichtingsbesluit), de artikelen 1.1.4 en 4.3.1 VCRO, artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), het zorgvuldigheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

De verzoekende partij zet het middel als volgt uiteen:

“...

De bouwplaats is gelegen in landschappelijk waardevol valleigebied en grenst bovendien aan een woongebied met landelijk karakter. Het is in dit aanpalende woongebied met landelijk karakter dat de woonplaats van cliënte ligt [...]

Het aanvullend bestemmingsvoorschrift 'als valleigebied' werd in een aantal Vlaamse gewestplannen ingeschreven, als variant van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied (aan de schuine zwarte arcering worden dan groene strepen en de kenletter V toegevoegd).

Het voorschrift is verwant aan een ander 'geelgroen' bijzonder bestemmingsgebied dat in een aantal gewestplannen voorkomt, namelijk het agrarisch gebied met ecologisch belang of ecologische waarde (met enkel een schuine groene arcering). Als valleigebied werden op de gewestplannen veelal weiden aangeduid met een landschappelijke en ecologische waarde, die deel uitmaken van een vallei. (Parl.St. VI.P., Vr. en Antw., 1980-1981, nr. 17, vraag nr. 143 van 8 juli 1981)

De landschappelijke waarde en het ecologisch belang van de Scheldemeersen waarop de bestreden beslissing de bouw van een stal van 70 meter op 30 meter vergunt, is evident voor een heel groot deel gelegen in de open ruimte en de weidsheid van het landschap. De aangevraagde stal strijdt absoluut met dit — door het bestemmingsvoorschrift beschermde — landschap.

Uit de samenlezing van art. 11.4.1 en art. 15.4.6.1 K.B. 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, moet worden afgeleid dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle gebieden op grond van een tweevoudig criterium moet worden getoetst:

- 1) een planologisch hetwelk onderstelt dat de overheid nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied en*
- 2) een esthetisch hetwelk inhoudt dat bedoelde werken moeten kunnen worden overgebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Precies op vlak van dit tweede criterium blijkt de aanvraag totaal onvergunbaar.*

Doordat bij de gewestplanbestemming aan de bestemming agrarisch gebied de specificatie 'landschappelijk waardevol' werd toegevoegd heeft de overheid uitdrukkelijk de schoonheidswaarde van het landschap ter plaatse bevestigd. Door de aangevraagde stal wordt deze schoonheidswaarde absoluut geschonden.

Het is sinds geruime tijd de vaste rechtspraak dat dergelijke aantasting van het landschap een schending van de gewestplanbestemming uitmaakt : [...]

Alleen al wegens de schending van het bestemmingsvoorschrift moest de aanvraag worden geweigerd.

Op pagina 17 van het vergunningsbesluit van de Deputatie wordt gesteld:

"Wat betreft de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel dient vastgesteld te worden dat in de voorliggende aanvraag, in tegenstelling tot de eerdere aanvraag waartegen een hoger beroep aanhangig is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op diverse manieren getracht wordt de gevraagde constructie te verzoenen met de landschappelijke waarde van deze open omgeving.

Deze omgeving wordt (mee) beheerd door de landbouw, het gaat hier immers om cultuurlandschappen, maar bij het realiseren van nieuwe inplantingen dient voldoende aandacht geschonken aan de erfintegratie binnen de specifieke omgeving. Aanvrager erkent dit en heeft zijn huidig ontwerp in deze zin aangepast.

In huidige aanvraag wordt rekening gehouden met de impact van volumewerking, vormgeving, het materiaal- en kleurgebruik, en groeninkleding. In tegenstelling tot bij de vorige aanvraag werden nu op de plannen ook de gewenste verhardingen vermeld.

Zoals nog verder uiteengezet in volgende rubriek 2.6 kan besloten dat er op een afdoende wijze sprake is van landschapsintegratiebevorderende maatregelen, zodat de aanvraag de legaliteitstoets doorstaat."

Het bestreden besluit bevat echter geen 'rubriek 2.6', doch wel een rubriek 2.4 die de goede ruimtelijke ordening bespreekt: (met eigen benadrukking) [...]

Totaal ten onrechte gaat de Deputatie er in haar besluit van uit dat de aangevraagde stal van niet minder dan 11.350 m3 aanvaardbaar is in de bestaande open ruimte die bovendien in landschappelijk waardevol valleigebied ligt.

De Deputatie komt tot dit standpunt omdat die van mening is dat inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium de nodige inspanningen geleverd zijn om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. De Deputatie verwijst naar de materialenkeuze en het groenscherm dat zal worden voorzien.

Dat de veestal wordt opgebouwd uit twee volumes, het — zogenaamd — aangepast kleur- en materiaalgebruik en de groeninkadering impliceren op zich echter geenszins dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast.

Wel in tegendeel, meermaals werd in de rechtspraak gesteld dat een groenscherm er op wijst dat het gevraagde de open ruimte aantast:

"De toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle gebieden moet worden getoetst aan een tweevoudig criterium, met name enerzijds een planologisch, hetgeen inhoudt dat de te vergunnen werken in overeenstemming moeten zijn met de bestemming, te dezen agrarisch gebied, en anderzijds een esthetisch, hetwelk inhoudt dat bedoelde werken in overeenstemming moeten zijn met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Hieruit volgt dat de vergunningverlenende overheid ertoe gehouden is de vergunning te weigeren indien zij tot de bevinding komt dat de gevraagde werken, ook al zijn zij in overeenstemming met de in grondkleur aangegeven bestemming, de schoonheidswaarde van het landschap in gevaar brengen.

De verwijzing naar zonevreemde woningen en naar het plaatsbezoek waaruit naar voor is gekomen dat het gebied als 'structureel aangetast' moet worden beschouwd, toont enkel aan dat de schoonheidswaarde van het landschap reeds is aangetast, doch niet dat de thans vergunde bouwwerken de schoonheidswaarde van het landschap aldaar niet nog verder zullen aantasten. Een dergelijke verwijzing kan geen afdoende verantwoording bieden om het landschappelijk waardevol karakter van het betrokken agrarisch gebied nog verder aan te tasten.

De verplichte aanleg van een groenscherm wijst er dus op dat de vergunningverlenende overheid zelf ervan uitgaat dat de schoonheidswaarde van het landschap door de ontworpen constructies wordt geschonden of alleszins geschonden dreigen te worden." (R.v.St. nr. 180.928, 12 maart 2008, www.raadvanstate.be)

En nog sterker in verband met de bouw van een varkensstal in agrarisch gebied:

"De aanleg van een groenscherm vormt in materieel opzicht geen deugdelijke verantwoording voor het verlenen van een vergunning voor een inrichting die manifest de open ruimte aantast. Een groenscherm kan hoogstens zorgen voor een betere visuele integratie van bepaalde bouwwerken, maar verandert niets aan het feit dat die bouwwerken, precies doordat ze de openheid en het ongeschonden karakter van een gebied onherroepelijk tenietdoen, in ruimtelijk opzicht onaanvaardbaar zijn. Bijgevolg is de bestreden milieuvergunning niet gestoeld op rechtens aanvaardbare motieven." (R.v.St. nr. 216.729 van 8 december 2011, www.raadvanstate.be)

Intussen volgt ook Uw Raad deze rechtspraak:

"Ook het feit dat blijkens de vergunningsaanvraag een groenscherm wordt voorzien, lijkt er op te wijzen dat de geplande constructie de schoonheidswaarde van het landschap miskent of dreigt te miskennen." (RvVb nr. A/2014/0174 van 24 maart 2015, www.rvvb.be)

Met betrekking tot de zichthinder die verzoekster reeds aanhaalde in haar bezwaar, stelt verwerende partij het volgende in het bestreden besluit:

"Aangaande de opmerking van de links aanpalende buur (appellant Vercaemst) inzake visuele hinder wordt vastgesteld dat de stal een 20-tal meter verwijderd blijft van de achterste perceelsgrens van deze buur, en een 90-tal meter verwijderd is van de woning; eerdere ruime afstanden. De vooropgestelde nieuwbouw wordt daarbij ingeplant met linkerzijgevel in het verlengde van de rechterperceelsgrens van het terrein van appellant, de stal komt aldus schuin achter het perceel van appellant te liggen. De visuele hinder zal vanuit het gezichtspunt van het terrein van appellant enigszins getemperd worden door de voorziene groenaanplanting, in het bijzonder door de aanplant van de zomereiken en de knotwilgen. Er wordt geoordeeld dat de bouw van de stal niet leidt tot een dermate visuele impact dat dit de creatie van een abnormale burenhinder zou inhouden."

De aangevraagde stal ligt misschien schuin achter het perceel van cliënte doch ligt wel visueel pal achter haar woning die schuin is ingeplant (zie op onderstaande afbeelding).[...]

Onderstaande simulatie geeft weer wat de uitzichtimpact voor verzoekster zal zijn: (huidig uitzicht / simulatie) [...]

Een — achteraf aan te brengen — groenscherm, kan de impact van een dergelijke grote veestal niet afdoende beperken.

Eveneens in het kader van de beoordeling van de onmiddellijke omgeving en de goede ruimtelijke ordening diende verwerende partij rekening te houden met de woning van cliënte. Deze woning is een parel van een gerenoveerde 18de eeuwse hoeve met hoge ramen en groot terras ingezet op de Scheldemeersen.

Verzoekster heeft een landschapstuin aangelegd die volledig is gericht op het unieke uitzicht op de Scheldemeersen. De aangevraagde mastodont van een veestal is een smet op dit prachtige landschap. Het bouwwerk is absoluut niet verenigbaar met de ordening van de onmiddellijke omgeving.

De voorliggende aanvraag is dan ook niet vergunbaar wegens de onaanvaardbare aantasting van het valleigebied en de open ruimte, wat resulteert in een schending van de goede ruimtelijke ordening. Het aangevraagde past ook geenszins in de onmiddellijke omgeving. De onmiddellijke omgeving wordt immers gekenmerkt door enerzijds een woongebied met landelijk karakter waar geen mastodontgebouwen in voorkomen en anderzijds een open ruimte vol groen, waar zeker geen mastodontstal in thuis hoort.

Conform de rechtspraak van Uw Raad behoort het nochtans in elk geval tot de taak van de verwerende partij om rekening te houden met die bestaande toestand in de onmiddellijke omgeving.

"Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 10 en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de in de relevante omgeving bestaande toestand. " (RvVb nr.A/2014/0314 van 29 april 2014 [...])"

Bovendien ondervindt verzoekster, vooral op warme dagen, nu reeds grote stank van de exploitatie van de aanvrager.

Deze geurproblematiek hangt uiteraard samen met de gestalde runderen en de opslag van mest (soms langere periodes omwille van het afzetverbod). Ook tijdens de afzet is er regelmatig

geuroverlast. Dit hoeft overigens niet te verbazen, nu de woning van cliënte pal naast de hinderlijke inrichting gelegen is.

Met de beoogde uitbating van de nieuwe stal en uitbreiding van het aantal dieren en mestopslag zal de geurhinder uiteraard toenemen.

Dit zal de geurhinder op een onaanvaardbaar niveau brengen.

Ook op vlak van ongedierte en insecten is de situatie op heden al bovenmatig hinderlijk, zodat met de bouw van een bijkomende stal de hinder zal toenemen en werkelijk onaanvaardbaar zal worden.

Het bestreden besluit beperkt zich tot een weinigzeggende standaardformule om aan te geven dat de bezwaren van cliënte op vlak van hinder niet worden weerhouden:

"De door appellant aangehaalde hinder inzake geur en overlast door ongedierte is niet noodzakelijk verbonden aan hetgeen hier gevraagd wordt maar heeft betrekking op de algemene bedrijfsvoering. Wanneer een landbouwbedrijf volgens de regels van het goede vakmanschap uitgebaat wordt, dient dit niet te resulteren in een hinder die de maat van normale burenhinder voor een woning naast het bedrijf overstijgt."

Dergelijke motivering is uiteraard volstrekt ontoereikend, temeer nu het perceel van verzoekster in woongebied gelegen is.

Verwerende partij heeft in haar besluit geen rekening gehouden met bovenstaande argumenten van verzoekster, maar nam de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening integraal over uit het verslag van de PSA.

Nochtans had verzoekster er in haar repliek op het verslag van de PSA en tijdens de hoorzitting op gewezen dat de aantasting van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied op een onaanvaardbare manier werd geschonden, zeker rekening houdende met het feit dat de aanvrager over een alternatieve inplantingsmogelijkheid voor de stal beschikt, waarbij het ongerepte landschappelijk waardevol valleigebied niet moet worden geschonden. Verzoekerster kan verwijzen naar haar uiteenzetting dienaangaande onder haar vraag om samenvoeging.

Niettegenstaande bovenvermelde bedenkingen, werd de milieuvergunning goedgekeurd op 11 maart 2015. In deze milieuvergunning wordt bij de bespreking van enkele hinderaspecten verwezen "naar de stedenbouwkundige vergunningsprocedure welke momenteel lopende is aangaande het nieuwe bedrijfsgebouw". Reden temeer om de hinderaspecten en impact op het leefmilieu tijdens de stedenbouwkundige procedure grondig verder te onderzoeken, hetgeen onvoldoende is gebeurd.

Alleen al om die reden mocht de gevraagde vergunning niet worden afgeleverd.

De goede ruimtelijke ordening en meer bepaald voornamelijk de hinderaspecten werden onvoldoende onderzocht en gemotiveerd.

Het eerste middel is ernstig en gegrond.

..."

2.

De verwerende partij weerlegt het middel als volgt:

“ ...

Het komt niet toe aan de verzoekende partij noch aan uw Raad om deze feitelijke beoordeling te maken.

Uw Raad wees hier reeds expliciet op in het arrest nr. A/2015/0304.

Enkel in het geval dat deze beoordeling kennelijk onredelijk zou zijn, in de zin dat geen enkel ander normaal handelend persoon tot eenzelfde besluit zou kunnen komen, kan uw Raad de bestreden beslissing op deze grond vernietigen.

In casu kan echter niet anders dan worden vastgesteld dat uw Raad in het voormelde arrest A/2015/0304 reeds aanvaarde dat een uitbreiding van een landbouwbedrijf in dit valleigebied, gelet op diens specifieke en historische kenmerken, mogelijk is. Eveneens moet vastgesteld worden dat zowel het college van burgemeester en schepenen als de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar voor deze aanvraag tot exact hetzelfde besluit komen.

Meteen staat vast dat de beoordeling die de deputatie hier maakte correct en redelijk is.

Deze beoordeling is eveneens afdoende gemotiveerd.

Omtrent de overeenstemming met het bestemmingsvoorschrift stelt de deputatie: [...]

De deputatie geeft duidelijk die aspecten van de aanvraag weer die er voor zorgen dat de geplande bouwwerken geen afbreuk doen aan het landschap zodat om duidelijke redenen beslist wordt dat het aangevraagde bestemmingsconform is.

Ook de hinderaspecten heeft de deputatie gemotiveerd beoordeeld: [...]

Gelet op het feit dat er zeer ruime afstanden zijn tussen de woning van verzoekende partij en de nieuwe op te richten stal wordt in alle redelijkheid besloten dat de visuele hinder noch geurhinder van die aard kunnen zijn dat ze een onaanvaardbare hinder zouden inhouden.

Het zicht dat verzoekende partij in haar verzoekschrift beweert te hebben (p.13) rechtstreeks op de stal, omdat haar woning ook schuin t.o.v. de straat is ingeplant, raakt kant noch wal. Er valt in redelijkheid niet in te zien waarom verzoekende partij enkel in een recht hoek ten opzichte van haar achtergevel naar buiten zou kunnen kijken. Verzoekende partij behoudt het overgrote deel van haar gezichtsveld. Enkel zullen de nieuwe stallen voor een deel zichtbaar zijn achter de bestaande agrarische gebouwen van de aanvrager-nabuur.

Eveneens terecht oordeelt de deputatie dat overmatige geurhinder niet inherent moet voorvallen bij de vergunde bouwwerken (zeker gelet op de ligging van de woning van verzoekende partij ten zuidwesten, en dus bovenwinds, van het aangevraagde). Indien de uitbater door ondeugdelijke bedrijfsvoering wel geurhinder veroorzaakt, dan kan daar op handhavende wijze tegen worden opgetreden.

Verzoekende partij mag hierbij niet uit het oog verliezen dat haar woning zich op grens van het agrarisch gebied en het woongebied met landelijk karakter bevindt waar landbouwbedrijven zone-eigen zijn.

Anders dan verzoekende partij verder doet uitschijnen wordt nergens in de bestreden beslissing gesproken van een groenscherm, laat staat dat geoordeeld zou zijn dat een groenscherm noodzakelijk zou zijn om de vergunning te kunnen verlenen.

Wel is er sprake van een aanplant die het nieuwe gebouw ‘inkleedt’ en zo op een goede manier in het landschap integreert.

De nieuwe stal wordt aldus niet weggestoken achter een scherm. De stal blijft zichtbaar. Enkel wordt vermeden dat er een zicht ontstaat van een volumineus agrarisch gebouw op een kale vlakte.

De deputatie heeft de aanvraag beoordeeld met het oog op een goede ruimtelijke ordening, en met inachtnaam van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten zoals artikel 1.1.4. VCRO expliciet oplegt.

Verzoekende partij, die de aanvraag enkel vanuit haar eigen standpunt bekijkt en bekritiseert, kan zich klaarblijkelijk niet vinden in het redelijke en omstandig gemotiveerde oordeel van de deputatie.

Dit maakt echter niet dat de bestreden beslissing onwettig zou zijn.

Het eerste middel is niet ernstig en ongegrond.

...

3.

De tussenkomende partijen voeren volgend verweer:

“ ...

Zoals uit het inleidend verzoekschrift kan afgeleid worden, is verzoekende partij van mening dat voorliggende aanvraag een schending inhoudt van de gewestplanbestemming, respectievelijk een aantasting van de bestaande open ruimte, inhoudt.

*Uit het arrest van Uw Raad **nr. A/2015/0304 van 19 mei 2015** kan afgeleid worden dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in agrarische gebieden met landschappelijke waarde op grond van een tweevoudig criterium getoetst worden:*

*1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en
2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde werken of handelingen het specifiek milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet mogen schaden.*

Uw Raad is hierbij – net als de verwerende partij – van mening dat de aanvraag wel degelijk gebeurt in functie van een agrarische activiteit en derhalve conform de toepasselijke gewestplanbestemming is:

“Wat betreft de agrarische toets, dient gesteld dat het hier wel degelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat. In het gunstig advies van de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling Oost-Vlaanderen van 12 november 2014 wordt gesteld dat de voorgestelde constructie een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor het gemengd landbouwbedrijf betreft, die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens enkel kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf.

De aanvraag doorstaat probleemloos de agrarische toets.”

Met betrekking tot het esthetisch criterium, dient - conform voornoemd arrest - de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag

het specifiek milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde geen schade toebrengt.

Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.

Welnu, verzoekende partij haalt in haar verzoekschrift reeds zelf de motivering aan op basis waarvan de verwerende partij correct kon oordelen én gemotiveerd heeft waarom de aanvraag in casu esthetisch inpasbaar is in het betrokken gebied.

Het feit dat verzoekende partij zich niet in die motivering kan vinden, respectievelijk er niet kan mee akkoord gaan, betekent niet ipso facto dat er geen motivering voorhanden zou zijn, laat staan dat deze foutief zou zijn of gebaseerde op verkeerde feiten (quod non).

Van belang is evenwel dat de bouwaanvraag die vandaag aan Uw Raad wordt voorgelegd, op essentiële punten verschilt van de vorige bouwaanvraag (en die reeds door uw Raad werd beoordeeld in voornoemd arrest), **o.a. wat betreft de constructie van de stalling zelf, het materiaal- en kleurgebruik evenals wat betreft de voorziene groenbeplanting.**

Thans werd ook de bijkomend aan te leggen verharding rond de voorziene stalling, aangeduid en mee in rekening gebracht bij de watertoets (zie uw eerder arrest in deze zaak, A/2015/0304 van 19 mei 2015).

Bovendien kan verzoekende partij niet voorbijgaan aan de zeer specifieke situatie die zich voordoet, met name het feit dat de cultuurgronden waarop zal worden gebouwd, **een zeer intensief begraasd, soortenarm grasland betreft dat regelmatig gescheurd wordt en in het verleden reeds met 2 meter slib werd opgehoogd.**

Ter zake ligt eveneens een **gunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos** voor.

Ook de provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar heeft een gunstig verslag, neergelegd n.a.v. de hoorzitting.

Zoals hoger vermeld, volstaat de simulatie die door verzoekende partij wordt voorgelegd, geenszins om hier een abnormale (visuele) hinder te kunnen afleiden, temeer één en ander niet op meetkundige wijze werd aangebracht, laat staan te controleren valt.

Het eerste middel is ongegrond.

...

4.

De verzoekende partij voegt in haar wederantwoordnota nog toe aan haar betoog:

“...

Wat betreft het planologisch criterium heeft Uw Raad bij arrest met nummer 2015/A/0304 helemaal niet onvoorwaardelijk gesteld dat huidige aanvraag in het valleigebied verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. Het arrest stelt zelfs:

“In tegenstelling tot wat in de bestreden beslissing gesteld wordt, volstaat het bijgevolg niet om vast te stellen dat de aanvraag bestemmingsconform is, louter omdat deze in functie staat van de landbouw.

Uw Raad heeft geoordeeld dat het aanvraagperceel wel degelijk kan worden bebouwd, doch slechts mits de nodige zorg voor landschappelijke integratie, en dus goede ruimtelijke ordening:

*“Binnen de haar gekende appreciatiebevoegdheid kan de verwerende partij immers beslissen dat de aanvraag vergunbaar is mits het opleggen van voorwaarden die de aangevraagde constructie doen verzoenen met de landschappelijke waarde van de open omgeving, met het oog op een aanvaardbare integratie van de aangevraagde constructie in het landschap. [...] Ook de verzoekende partij stelt in het kader van haar beleidsmatig gewenste ruimtelijke visie een mogelijke beperkte uitbreiding van landbouwbedrijven op zich niet in vraag, **mits deze met de nodige zorg voor landschappelijke integratie gepaard gaat.**”*

Net hier wringt het schoentje bij voorliggende aanvraag.

Verzoekster is van oordeel dat ook de huidige aanvraag in strijd is met de bestemmingsvoorschriften en totaal onverenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening en plaatselijke aanleg.

De landschappelijke waarde en het ecologisch belang van de Scheldemeersen, is evident voor een heel groot deel gelegen in de open ruimte en de weidsheid van het landschap. De aangevraagde stal strijdt absoluut met de schoonheidswaarde van dat landschap.

Betreffende het esthetisch criterium stelt het voormeld arrest:

“... ”

Met betrekking tot het esthetisch criterium dient de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag het specifiek milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde geen schade toebrengt.

Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.”

Dat er essentiële verschilpunten zijn ten aanzien van de initiële aanvraag met betrekking tot de constructie, het materiaal – en kleurgebruik, alsook de groenbeplanting is dan ook weinig relevant. De verwerende partij gaat er verkeerdelijk van uit dat een verandering steeds een verbetering is, doch de voorliggende aanvraag moet los van de initiële aanvraag getoetst worden aan de goede ruimtelijke ordening, hetgeen in casu onvoldoende is gebeurd.

Verwerende partij stelt zich in haar antwoordnota bovendien dat zij niet inziet waarom verzoekende partij enkel in een rechte hoek ten aanzien van haar achtergevel naar buiten zou kijken.

Verweerster kan dit niet ernstig menen. Het is louter het gevolg van de oriëntatie van haar woning dat verzoekster vanuit haar woning voornamelijk kijkt binnen de aangegeven lijnen. Het feit dat verzoekster – mits in een onnatuurlijk scherpe hoek naar buiten te kijken – ook zicht kan hebben op de andere zijde die haar eigendom is, doet hier niets aan af. [...]

De hinderaspecten werden bovendien eveneens uiterst summier besproken (namelijk twee kleine alinea's) in de bestreden beslissing, daar waar verzoekster de reeds bestaande alsook de te verwachten hinder uitgebreid had aangekaart in haar bezwaar en beroepschrift.

Artikel 3 van de Formele Motiveringswet stelt dat de motivering 'afdoende' moet zijn. Constante rechtspraak van Uw Raad stelt dat de term 'afdoende' niet alleen impliceert dat motivering pertinent, maar bovendien draagkrachtig moet zijn. Dit laatste duidt erop dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te schragen, wat met de bestreden beslissing niet het geval is.

Het eerste middel is gegrond.

..."

5.

De tussenkomende partijen voegen in hun laatste schriftelijke uiteenzetting niets wezenlijks toe aan hun eerder uiteengezette verweer.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in het eerste onderdeel van het eerste middel in essentie aan dat het aangevraagde, gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, in strijd is met de bestemmingsvoorschriften van een dergelijk beschermd landschap. De omstandigheid dat door de tussenkomende partijen bepaalde 'inspanningen' geleverd zijn teneinde de landschappelijke integratie te optimaliseren, met name de opbouw uit twee volumes, aangepast kleur- en materiaalgebruik en groeninkadering impliceren volgens de verzoekende partij geenszins dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast.

De verzoekende partij argumenteert in een tweede middelonderdeel dat de verwerende partij de aanvraag niet afdoende op haar verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, meer bepaald de verenigbaarheid met de onmiddellijke omgeving, de visuele impact vanuit de 18de eeuwse hoeve van de verzoekende partij met landschapstuin met uniek uitzicht op de Scheldemeersen en geurhinder in het bijzonder, onderzoekt. De milieuvergunning van 11 maart 2015 verwijst in dit verband ook slechts naar de bespreking van 'hinderaspecten' in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

2.1.

Uit de niet betwiste gegevens van de zaak blijkt dat de betrokken percelen volgens het gewestplan Oudenaarde gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied met overdruk vallei- of brongebieden.

Overeenkomstig artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde zijn de vallei – of brongebieden *"de agrarische gebieden met landschappelijke waarde [...] waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden."*

Het volstaat derhalve niet om louter te stellen dat het aangevraagde bestemmingsconform is, enkel omdat het in functie staat van landbouw. De toelaatbaarheid van bouwwerken in een dergelijk 'valleigebied' moet immers aan een drievoudig criterium worden getoetst:

- 1) een 'planologisch criterium', wat veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied;
- 2) een 'ecologische toets', die inhoudt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat dat de werken het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren niet schaden

- 3) een 'esthetisch criterium', hetgeen inhoudt dat de werken de landschappelijke waarde van het gebied niet mogen schaden

Met betrekking tot het esthetisch criterium dient de bestreden beslissing bijgevolg de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag de landschappelijke waarde van het gebied al dan niet schade toebrengt. Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom het bevoegde bestuursorgaan tot die beslissing gekomen is.

De verzoekende partij betwist op zich de door verwerende partij gevoerde planologische en ecologische toets niet, maar wel dat de verwerende partij de impact van de werken op de landschappelijke waarde van het gebied niet afdoende heeft onderzocht en bij uitbreiding niet afdoende heeft gemotiveerd.

2.2.

De bestreden beslissing overweegt op het vlak van voormelde esthetische toets:

“...

De Rijtgracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, dat bekend staat als een relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing, op enkele schuilhokjes en silo's na, en wordt gekenmerkt door twee afgesneden Scheldearmen. [...]

Wat betreft de landschappelijke inpasbaarheid van het geheel dient vastgesteld te worden dat in de voorliggende aanvraag, in tegenstelling tot de eerdere aanvraag waartegen een hoger beroep aanhangig is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, op diverse manieren getracht wordt de gevraagde constructie te verzoenen met de landschappelijke waarde van deze open omgeving.

Deze omgeving wordt (mee) beheerd door de landbouw, het gaat hier immers om cultuurlandschappen, maar bij het realiseren van nieuwe inplantingen dient voldoende aandacht geschonken aan de erfintegratie binnen de specifieke omgeving. Aanvrager erkent dit en heeft zijn huidig ontwerp in deze zin aangepast.

In huidige aanvraag wordt rekening gehouden met de impact van volumewerking, vormgeving, het materiaal- en kleurgebruik, en groeninkleding.

In tegenstelling tot bij de vorige aanvraag werden nu op de plannen ook de gewenste verhardingen vermeld.

Zoals nog verder uiteengezet in volgende rubriek 2.6 kan besloten dat er op een afdoende wijze sprake is van landschapsintegratiebevorderende maatregelen, zodat de aanvraag de legaliteitstoets doorstaat. [...]

De bebouwing wordt ingeplant achter de Rijtgracht. De Rijtgracht vormt hierbij de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, dat een relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing uitmaakt, op enkele schuilhokjes en silo's na en gekenmerkt wordt door twee afgesneden Scheldearmen.

Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het zeer open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, dient er voor gezorgd te worden dat de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde met de nodige zorg behandeld wordt, aangezien elke ingreep een sterke landschappelijke impact zal hebben.

Er dient een evenwicht gevonden tussen landschapsbehoud en bieden van mogelijkheden voor de landbouw, die hier sterk het landschap mee bepaalt. [...]

Inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium werden in voorliggende aanvraag de nodige inspanningen geleverd om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Aanvrager baseerde zich hiervoor op de suggesties aangebracht in het advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen', verleend door de dienst Landbouw en Platteland van de Provincie op 25 juli 2014, alsook op het eveneens door deze dienst in juli 2014 opgesteld landschapsintegratieplan.

In het bijzonder wordt geopteerd voor:

-Een veestal opgebouwd uit 2 volumes met verspringende voorgevellijn en een verschillende hoogte, waarbij gedeeltelijk gewerkt wordt met open gevels, teneinde de eentonigheid en grootschaligheid te doorbreken;

Een aangepast kleur- en materiaalgebruik: sober en consequent materiaalgebruik, gebruik van warme en natuurlijke kleuren (bruin, lichtbruin en rood-bruin), extra voorzien in houtafwerking door afwerking van de topgevels van de gebouwen in hout wat de monotonie van de gevels doorbreekt;

Groeninkadering: door de versterking van de beekbegeleidende beplanting, met name door het kappen van 5 kaprijpe populieren en de vervanging door 14 zomereiken, alsook door de aanplant rond de stal van 12 knotwilgen en 7 notelaars (extensieve groenzone), alsmede door het voorzien van faunakasten.

Er kan geconcludeerd dat deze concrete aanpassingen ten opzichte van het vorige dossier wel degelijk tot een betere landschapsintegratie leiden. De landschapsinkleding kan ervoor zorgen dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast.

..."

2.3.

De te bouwen veestal bestaat uit twee volumes waarbij het ene deel 10,5 m naar achter springt ten opzichte van het andere deel. De stal voor jongvee is volledig gesloten en heeft een oppervlakte van 25 m op 23,3 m met een kroonlijsthoogte van 3,6 m en nokhoogte van 7,29 m. De veestal voor volwassen dieren heeft een oppervlakte van 45 m op 26,25 m met een kroonlijsthoogte van 4,8 m en nokhoogte van 8,84 m. De voorzijde van deze stal is volledig open en de achterzijde is deels open.

De bestreden beslissing overweegt dat het gebied tussen de Rijtgracht en de Schelde waarin het voorwerp van de bestreden beslissing gelegen is, een 'relatief open agrarisch landschap zonder bebouwing' is, op wat schuilhokjes en silo's na, en dat het achterliggende valleigebied tussen de Rijgracht en de Schelde 'een zeer open karakter' heeft, en elke ingreep 'een sterke landschappelijke impact zal hebben'.

Er is volgens de verwerende partij sprake van 'landschapsintegratiebevorderende maatregelen' en de concrete aanpassingen leiden in vergelijking met het vorige dossier 'tot een betere landschapsintegratie' die ervoor 'kan zorgen' dan de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast. De bebouwde oppervlakte van de percelen bedraagt volgens de aanvraag 1.773 m², het totale bouwvolume 11.370 m³.

Het gegeven dat de verwerende partij vaststelt dat landschapsbevorderende maatregelen worden genomen, dat er ten opzichte van het vorige dossier sprake is van een 'betere landschapsintegratie' die ervoor 'kan' zal dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast, is niet dezelfde vaststelling als oordelen dat de werken de landschappelijke waarde van het gebied niet

zullen aantasten, zoals artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde dat vereist. Dat de verwerende partij verderop oordeelt dat *“het gebouw samen met haar begeleidende groeninkadering garanderen dat de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gedrang wordt gebracht”*, is geen vaststelling die uit de voorgaande overwegingen voortvloeit.

Het eerste middelonderdeel is in de aangegeven mate gegrond.

3.1.

De verzoekende partij argumenteert verder dat de verwerende partij de aanvraag niet afdoende op haar verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, meer bepaald de verenigbaarheid met de onmiddellijke omgeving, de visuele impact vanuit de 18de eeuwse hoeve van de verzoekende partij met landschapstuin met uniek uitzicht op de Scheldemeersen en geurhinder in het bijzonder, onderzoekt. De milieuvergunning van 11 maart 2015 verwijst in dit verband ook slechts naar de bespreking van ‘hinderaspecten’ in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

Uit artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b VCRO volgt dat een vergunning moet worden geweigerd als de aanvraag onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening beschikt de verwerende partij over een discretionaire bevoegdheid. De verwerende partij moet de overeenstemming van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening *in concreto* toetsen aan de relevante decretale aandachtspunten en aan de criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid VCRO. Zij moet daarbij de in de omgeving bestaande toestand in haar beoordeling betrekken en rekening houden met de ingediende bezwaren en adviezen.

Het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde in het licht van de goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats rekening met de in de omgeving bestaande toestand. Het komt de Raad niet toe zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening in de plaats te stellen van die van de vergunningverlenende overheid. De Raad heeft wel als taak om aan de hand van de concrete gegevens van de zaak na te gaan of de verwerende partij de feiten waarop haar beoordeling steunt, correct en zorgvuldig heeft vastgesteld en of zij op grond daarvan in redelijkheid heeft geoordeeld.

3.2.

Om te voldoen aan de formele en materiële motiveringsplicht moet de verwerende partij de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermelden waarop zij haar beslissing steunt, zodat een belanghebbende met kennis van zaken de beslissing kan aanvechten. De in de bestreden beslissing opgegeven motieven moeten bovendien afdoende zijn.

Deze motiveringsverplichting houdt in dat er voor de genomen administratieve beslissing in rechte en in feite aanvaardbare motieven moeten bestaan. Dit betekent onder meer dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld en dat de motieven pertinent moeten zijn en de beslissing naar recht moeten kunnen verantwoorden. Deze motieven moeten in de bestreden beslissing uitdrukkelijk vermeld worden.

3.3.

De bestreden beslissing overweegt wat de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, meer bepaald de in de omgeving bestaande toestand betreft:

“ ...

Aangaande de opmerking van de links aanpalende buur (appellant Vercaemst) inzake visuele hinder wordt vastgesteld dat de stal een 20-tal meter verwijderd blijft van de achterste

perceelsgrens van deze buur, en een 90-tal meter verwijderd is van de woning; eerdere ruime afstanden. De vooropgestelde nieuwbouw wordt daarbij ingeplant met linkerzijgevel in het verlengde van de rechterperceelsgrens van het terrein van appellant, de stal komt aldus schuin achter het perceel van appellant te liggen. De visuele hinder zal vanuit het gezichtspunt van het terrein van appellant enigszins getemperd worden door de voorziene groenaanplanting, in het bijzonder door de aanplant van de zomereiken en de knotwilgen. Er wordt geoordeeld dat de bouw van de stal niet leidt tot een dermate visuele impact dat dit de creatie van een abnormale burenhinder zou inhouden.

De door appellant aangehaalde hinder inzake geur en overlast door ongedierte is niet noodzakelijk verbonden aan hetgeen hier gevraagd wordt maar heeft betrekking op de algemene bedrijfsvoering. Wanneer een landbouwbedrijf volgens de regels van het goede vakmanschap uitgebaat wordt, dient dit niet te resulteren in een hinder die de maat van normale burenhinder voor een woning naast het bedrijf overstijgt.

...

Met de verwijzing naar bepaalde 'afstanden' van de woning en het perceel van de verzoekende partij tot het op te trekken gebouw en de groenaanplanting die van die aard is de visuele hinder 'te temperen', alsook de vaststelling dat de stal niet leidt tot "dermate visuele impact dat dit de creatie van een abnormale burenhinder zou inhouden", geeft de verwerende partij geen afdoende antwoord op de vraag in welke zin de oprichting van de stal met de relevante in de omgeving bestaande toestand, daarin begrepen het door de verwerende partij geschetste relatief tot zeer open landschap tussen de Rijtgracht en de Schelde, en de overige bebouwing in de omgeving, te verenigen is, in het bijzonder de door de verwerende partij erkende 'grootschaligheid' van het project. Met betrekking tot de "garantie" op een afdoende landschapsinkleding neemt de verwerende partij in de bestreden beslissing bovendien geen consequente houding aan.

Het tweede middelonderdeel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, van de artikelen 4.1.4, 4.3.2 en 4.3.3 DABM, artikelen 1 en 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, artikel 16, §1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet), de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, de motiveringsplicht, het vertrouwensbeginsel, de zorgvuldigheidsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partij zet het middel als volgt uiteen:

...

Het is duidelijk dat de oprichting van de veestal kadert binnen de intensieve veeteelt. De vergunningsaanvraag valt dan ook te catalogeren onder punt 1, e van Bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

Er diende dus een project-m.e.r.-screeningsnota te worden opgesteld.

Conform artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning diende een project-mer-screeningsnota bij de aanvraag te zijn gevoegd.

Bij de aanvraag was geen project-mer-screeningsnota gevoegd zodat deze bepalingen zijn geschonden.

Verwerende partij heeft deze tekortkoming niet weerhouden bij de voorbereiding van het dossier, wat een schending van de zorgvuldigheidsplicht met zich meebrengt.

Het bestreden besluit stelt dienaangaande: [...]

Verwerende partij verwijst naar een document dat werd opgesteld als leidraad door de Vlaamse overheid. Hierin wordt gesteld dat er geen sprake kan zijn van intensieve veeteelt, aangezien de aanvraag handelt over een stal voor rundvee en jongvee. Intensieve veeteelt is volgens de handleiding voornamelijk pluimveehouderijen, mestkalverhouderijen en varkenshouderijen. Melkveehouderijen worden expliciet uitgesloten aangezien deze gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet.

In de weides achter de huidige stal grazen amper een tiental runderen. De aanvrager heeft een milieuvergunning voor 167 grote zoogdieren, waarvan 44 melkkoeien en 123 overige runderen. Melkvee graast voornamelijk op de huiskavel, zijnde de weidegrond die direct grenst aan de stallingen. Deze dieren dienen namelijk meermaals daags op stal te worden gebracht om te worden gemolken. Daar ligt het dan ook voor de hand dat zij geen intensieve veeteelt uitmaken, aangezien zij quasi volledig grondgebonden zijn.

Het overige rundvee daarentegen die de overgrote meerderheid van voorliggende aanvraag uitmaakt, zijn runderen die worden gehouden om af te mesten of waarmee wordt gekweekt. Voorliggende aanvraag dient dan ook naar analogie met de mestkalverhouderijen worden beoordeeld, waarvan wel wordt aangegeven dat het intensieve veeteelt uitmaakt.

Bovendien is Uw Raad, noch de Deputatie of het College van Burgemeester en Schepenen gebonden door deze handleiding. Verwerende partij dient zich te houden aan de wetgevende bepalingen. Aangezien noch in het K.B. van 28 december 1972, noch in de stedenbouwkundige of planologische voorschriften, noch in het milieuvergunningsdecreet een sluitende definitie voorhanden is voor het begrip "intensieve veeteelt", diende verwerende partij, gelet op het voorzorgsbeginsel dit begrip ruim te interpreteren. In voorliggend geval moet men dan ook — conform de rechtspraak van de Raad van State —teruggrijpen naar de spraakgebruikelijke betekenis om na te gaan of er al dan niet sprake is van "intensieve veeteelt". Volgens de spraakgebruikelijke betekenis dient het begrip 'intensieve veeteelt' te worden beschouwd als 'gericht op de hoogst mogelijke productiviteit' (RvS, nr. 81.072, 17 juni 1999, Maeckelbergh, p. 20). In casu is dit zeker het geval met een dergelijke grote hoeveelheid runderen op een zeer beperkte oppervlakte.

Een veeteeltbedrijf met de mogelijkheid tot het stallen van ruim 150 runderen dient te worden aanzien als 'intensieve veeteelt' zoals bedoeld in artikel 1, e) van Bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

Bovendien moest verwerende partij sowieso extra voorzichtigheid aan de dag leggen met betrekking tot de milieu-effectrapportage gezien de aanwezigheid van belangrijke natuurwaarden.

De Vlaamse overheid vermeldt op haar website <http://www.viaanderen.be/inlinatuur-en-milieumilieuhinder/milieueffectrapport-mer> met betrekking tot de MER-plicht:

"Voor openbare en particuliere projecten die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu, is milieueffectrapportage verplicht.

De project-MER-plicht geldt meestal voor grote of ingrijpende projecten. In vele gevallen zal men drempelwaarden gebruiken (in de vorm van productieomvang of lengte- of

oppervlaktemaat). Wanneer die drempels overschreden worden, geldt de MER-plicht.

Deze projecten zijn opgenomen in bijlage I en II van het MER-besluit(externe website).

In een aantal gevallen is de MER-plicht ook gekoppeld aan de plaats waar de voorgenomen activiteit is gepland. Als die plaats in een voor het milieu kwetsbaar gebied ligt, dan is een milieueffectrapport noodzakelijk.

Voor sommige kleinere projecten geldt een screeningsplicht. Alleen als een screening van het project uitwijst dat er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, moet een MER opgemaakt worden. Deze projecten zijn opgenomen in bijlage III van het MER-besluit(externe website)." (eigen benadrukking)

Aangezien de plaats van de aanvraag in een voor het milieu kwetsbaar gebied ligt, is een milieueffectrapport noodzakelijk, minstens een screening.

Uit onderstaande biologische waarderingskaart blijkt dat de aanvraag slaat op een complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen.

Nu uit de biologische waarderingskaarten is gebleken dat in het gebied waar de aanvraag betrekking op heeft volgende vegetaties en elementen aanwezig zijn:

Hp	Hpr
Biologisch minder waardevol	Biologisch waardevol
Engels raaigras Ruw beemdgras Rood zwenkgras Beemdlangetbloem Gewoon struisgras Witte klaver Kruipende boterbloem Smalle weegbree Madeliefje Vertakte leeuwetand	Deze karteringseenheid wordt expliciet gereserveerd voor weiden met microreliëf (bulten, trapgaten, laantjes, slenken) en/of talrijke slootjes. (Bijlage I bij het Besluit van de Vlaamse regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid)

Er zal ontegensprekelijk ook een aanzienlijk stuk groen verdwijnen: deels op de plaats van de runderstal zelf, maar ook door het uitvoeren van de werken. Een groot deel van de fauna en flora zal verdwijnen waar een strook voor werfverkeer dient te worden voorzien. Een grond waar gedurende lange termijn geregeld zware machines over rijden (kranen, aanvoer materiaal, eventuele rijplanken, ...), wordt volledig verwoest.

In het administratief dossier is geen enkele indicatie terug te vinden dat deze zaken onderzocht werden.

Uit het gebrekkig onderzoek van het gebied en meer bepaald van de aanwezige fauna en flora komt tevens een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel naar voor:

"Het bestuur kan slechts een rechtens correct besluiten nemen indien het op de hoogte is van alle voor het te nemen besluit relevante feiten en omstandigheden. Het zorgvuldigheidsbeginsel eist dat het bestuur het nemen van het besluit zorgvuldig voorbereid door er zorg voor te dragen dat de relevante feiten en omstandigheden bij het bestuursorgaan bekend (kunnen) zijn."

(P. NICOLAI, Beginselen van behoorlijk bestuur, 1990 blz. 332 ev)

Hieruit volgt meteen ook een schending van de formele en materiële motiveringsplicht.

De mogelijke schadelijke gevolgen voor het gebied zijn reeds prima facie duidelijk.

Het tweede middel is ernstig en gegrond.

...

2.

De verwerende partij weerlegt het middel als volgt:

“..."

Verzoekende partij meent dat een vereiste mer-screeningsnota ontbrak bij de aanvraag, minstens dat een mer nodig was omdat het aangevraagde in een kwetsbaar milieu gelegen is. Omtrent de vereiste van een mer-screeningsnota motiveerde de deputatie uitdrukkelijk: [...]

Aangezien de deputatie terecht van oordeel is dat er geen sprake is van intensieve veeteelt, komt het aangevraagde ook niet voor in bijlage 3 van het mer-besluit, en diende er evenmin een screeningsnota bij de aanvraag gevoegd te worden.

Nu er een duidelijke en relevante definitie van intensieve veeteelt is voorzien in een handleiding van het departement leefmilieu, natuur en energie, dient deze gebruikt te worden. De 'spraakgebruikelijke betekenis' van intensieve veeteelt waar verzoekende partij op wijst is in deze te weinig gedetailleerd.

De stelling van verzoekende partij dat aangezien het aangevraagde in een kwetsbaar milieu gelegen is, een mer verplicht is, haalt zij uit een louter informatieve vermelding op de website van het departement LNE.

Zij kan geen regelgevende bepaling aanduiden waaruit blijkt dat voor de aangevraagde stallen een mer vereist is. Dergelijke regeling bestaat hiervoor niet. De aangehaalde regeling geldt bijvoorbeeld wel voor windturbineparken die een beperkte omvang hebben, maar toch omdat zij in de nabijheid van een bijzondere beschermingszone gelegen zijn een mer vereisen (punt 3 i) bijlage 2 Mer-besluit).

Daarenboven vermeldt de deputatie duidelijk dat van de op de biologische waarderingskaart aangeduide natuurwaarden op de bouwplaats geen sprake is:

“Gelet de specifieke situatie van deze cultuurgronden, een zeer intensief begraasd soortenarm grasland dat ook regelmatig zou gescheurd worden, het gegeven dat het gebied klaarblijkelijk ca. 2 m hoog met slib opgehoogd werd, het feit dat op de bouwplaats geen micro-reliëf waarneembaar is, alsmede gelet op het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, kan bezwaarlijk volgehouden worden dat er hier nog sprake kan zijn van een specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren dat geschaad zou worden met deze aanvraag.”

Gelet op bovenstaande is duidelijk dat de deputatie terecht en op duidelijk gemotiveerde wijze besloten heeft dat geen mer(screeningsnota) vereist is.

Het middel is niet ernstig en ongegrond.

...

3.

De tussenkomende partijen voeren volgend verweer:

“ ...

Naar mening van verzoekende partij diende de aanvraag vergezeld te zijn van een project-mer-screeningsnota nu deze betrekking heeft op ‘intensieve veeteeltbedrijven’.

Ter zake kan evenwel verwezen worden naar hetgeen de verwerende partij hieromtrent stelt; [...]

Er kan niet ingezien worden waarom de spreekwoordelijke betekenis van ‘intensieve veeteelt’ in casu zou moeten worden toegepast, nu een duidelijke handleiding van de Vlaamse overheid voorhanden is waarin de ratio legis van betrokken regelgeving wordt toegelicht en waaruit blijkt dat deze op voorliggende aanvraag niet van toepassing is.

Volledigheidshalve, kan tevens verwezen worden naar het gunstig advies van het Agentschap Natuur & Bos dd. 19 november 2014 en waar naar wordt verwezen in het bestreden besluit.

Het tweede middel is ongegrond.

...”

4.

De verzoekende partij voegt in haar wederantwoordnota nog toe aan haar betoog:

“ ...

Vooreerst is de ratio legis van het uitsluiten van melkvee uit intensieve veeteelt in casu niet van toepassing. Hiervoor verwijst verwerende partij naar haar uitvoerige uiteenzetting op dit punt in haar inleidend verzoekschrift.

Bovendien is Uw Raad, noch de Deputatie of het College van Burgemeester en Schepenen gebonden door deze handleiding. Deze handleiding heeft immers geenszins een reglementair karakter.

Verwerende partij is dan ook slecht geplaatst om aan verzoekster te verwijten dat deze verwijst naar een ‘louter informatieve vermelding’ op een overheidswebsite.

De zorgvuldigheidsplicht en het vertrouwensbeginsel impliceren dat de burger- verzoekende partij – er redelijkerwijs wel mag van uitgaan dat de informatie die wordt verstrekt op de officiële webpagina van een overheidsinstelling correct is.

De bestreden beslissing werd genomen op basis van een handleiding, die geen reglementair karakter heeft, zonder een eigen onderzoek. Verwerende partij had rekening moeten houden met de invulling van het begrip ‘intensieve veeteelt’ in de rechtspraak van de Raad van State. Verzoekster kan op dit punt verwijzen naar haar inleidend verzoekschrift.

In de redenering van verwerende en tussenkomende partij zou geen enkele rundveehouderij als ‘intensieve veeteelt’ dienen te worden geklasseerd en zou er bijgevolg nooit een MER of MER-screeningsnota nodig zijn voor een rundveebedrijf, ongeacht de grootte van het bedrijf of de gebouwen en de hoeveelheid dieren. Het spreekt voor zich dat dergelijk standpunt van verweerster en tussenkomende partij niet houdbaar is.

Er diende wel degelijk minstens een MER-screening te worden opgemaakt.

...”

5.

De tussenkomen de partijen voegen in hun laatste schriftelijke uiteenzetting niets toe aan hun eerder uiteengezette verweer.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert in de eerste plaats aan dat bij de aanvraag minstens een m.e.r.-screeningsnota diende te worden gevoegd. De verzoekende partij verwijst naar de milieuvergunning voor 167 grote zoogdieren, waarvan 44 melkkoeien en 123 overige runderen.

Met betrekking tot het melkvee dat voornamelijk naast de huiskavel graast, stelt er zich volgens de verzoekende partij geen probleem aangezien ze quasi volledig grondgebonden zijn. Het overige rundvee daarentegen dat de overgrote meerderheid van de runderen uitmaakt, zijn runderen die volgens de verzoekende partij worden gehouden om af te mesten of waarmee wordt gekweekt, zodat de aanvraag naar analogie met mestkalverhouderijen moet worden beoordeeld.

Een veeteeltbedrijf met mogelijkheid tot het stallen van ruim 150 runderen dient volgens de verzoekende partij te worden aanzien als 'intensieve veeteelt' zoals bedoeld in artikel 1, e) van Bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

Bovendien moest verwerende partij sowieso extra voorzichtigheid aan de dag leggen met betrekking tot de milieueffectrapportage gezien de aanwezigheid van belangrijke natuurwaarden, zoals blijkt uit de biologische waarderingskaart.

2.1.

De Raad stelt vooreerst vast dat de verzoekende partij de aangevoerde schending van artikel 16 Natuurdecreet nergens concreet verduidelijkt. Het middel is wat die aangevoerde schending betreft onontvankelijk.

2.2.

Artikel 2, §1 van het project-MER-besluit bepaalt dat de categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, §1, §2, §2bis, §3 en §3bis van het DABM al dan niet een project-MER moet worden opgesteld, zijn vermeld in bijlage I, bijlage II en bijlage III van het project-MER-besluit.

Er bestaat tussen de partijen geen betwisting dat de aanvraag niet boven bepaalde drempelwaarden, bepaald in bijlage I en II van het project-MER-besluit, gaat.

Overeenkomstig artikel 4.3.2, §2bis DABM wijst de Vlaamse Regering, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragrafen 1 en 2 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

Artikel 4.3.3, §2 VCRO bepaalt dat in de gevallen, vermeld in artikel 4.3.2, §2bis DABM waarvoor een project-m.e.r.-screeningsnota werd opgesteld, de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag, een beslissing neemt of er een project-MER moet worden opgesteld. Zij doet dat op het ogenblik van en als onderdeel van de beslissing over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

Volgens bijlage III van het project-MER-besluit zijn de categorieën van projecten waarvoor onder meer overeenkomstig artikel 4.3.2, §2bis DABM een project-MER of project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld:

“... ”

1. Landbouw, bosbouw en aquacultuur [...]

e) intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen)

“... ”

Artikel 16, 7° Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning bepaalt dat aan een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarvoor een uitgebreide dossiersamenstelling vereist is (als in kwestie) volgende documenten moeten worden gevoegd:

“... ”

als de aanvraag onderworpen is aan een milieueffectrapportage, een van de volgende documenten :

- a) een milieueffectrapport dat behandeld is conform de door de Vlaamse Regering vastgestelde regels en waarvan de inhoud beantwoordt aan de door de Vlaamse Regering ter zake gestelde eisen;
- b) het verzoek tot ontheffing van de milieueffectrapportage, behandeld conform de vastgestelde regels, en vergezeld van de goedkeuring ervan;
- c) een project-m.e.r.-screeningsnota, waarvan de inhoud beantwoordt aan de door de Vlaamse Regering ter zake gestelde eisen.

“... ”

3.

Het is bij een aanvraag voor een veeteeltbedrijf in de eerste plaats van belang te bepalen of het veeteeltbedrijf als ‘intensief’ moet gezien worden. Het begrip ‘intensieve veeteeltbedrijven’ is niet gedefinieerd. In de spraakgebruikelijke betekenis is intensieve veehouderij een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij.

De verwerende partij dient dus aan de hand van de concrete gegevens over het landbouwbedrijf te bepalen of de aanvraag al dan niet betrekking heeft op een ‘intensief’ veeteeltbedrijf. De bestreden beslissing overweegt op dit punt:

“... ”

Het gaat hier niet om een project opgenomen in bijlage II bij de Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn). Er dient geen MER te worden opgemaakt.

Appellant Vercaemst betwist dat in het dossier geen MER-screening diende te worden uitgevoerd en verwijst naar bijlage III, 1ste rubriek van het Besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening die volgende categorie van bedrijven omvat: “Intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen).”

Echter kan het voorliggende niet worden aangenomen als dergelijk ‘intensief veeteeltbedrijf’. De ‘handleiding intensieve veeteelt’ opgesteld door de Vlaamse overheid – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie – Dienst MER, dd. 11 maart 2013, terug te vinden op de website www.lne.be, vermeldt immers het volgende onder hoofdstuk 3 Definities en begrippen:

“Intensieve veehouderij is een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet (en dit in

tegenstelling tot bijvoorbeeld de melkveehouderijen). Typische intensieve veehouderijen zijn varkenshouderijen (rubriek 9.4.1 van de Vlarem-indelingslijst), pluimveehouderijen (rubriek 9.3 van de Vlarem-indelingslijst) en mestkalverhouderijen (rubriek 9.4.2 van de Vlarem-indelingslijst).

Alle varkens-, kippen- en mestkalverhouderijen in Vlaanderen, waarvoor een milieuvergunning (klasse 1 & 2) nodig is, zijn bijgevolg te beschouwen als intensieve veeteeltbedrijven.”

Voorliggende aanvraag heeft betrekking op de oprichting van een stal voor rundvee en jongvee. Het gevraagde bedrijf wordt, gelet op het bovenstaande, niet onder de rubriek ‘intensief veeteeltbedrijf’ gekwalificeerd. Het aanvraagdossier wordt zonder project-m.e.r.-screeningsnota als volledig beschouwd.

...”

Het bestaan van een niet-bindende handleiding van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ontslaat de verwerende partij niet van de verplichting een eigen onderzoek te voeren met betrekking tot de vraag of de project-m.e.r.-screeningsplicht geldt. De handleiding bevestigt overigens niet meer dan dat intensieve veehouderij een andere benaming is voor niet-grondgebonden veehouderij, en dat het bedrijven zijn die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet. Loutere melkveehouderijen vallen om die reden niet onder het toepassingsgebied van rubriek 1.e) bijlage III project-MER-besluit.

De Raad stelt vast dat uit de bestreden beslissing nergens kan worden afgeleid dat de aanvraag al dan niet uitsluitend op een exclusieve melkveehouderij betrekking heeft. Het motief dat aangezien de oprichting van de stal betrekking heeft op “rundvee en jongvee” uitsluit dat het om “intensieve veeteelt” gaat, is bijgevolg – zonder nader onderzoek van het al dan niet grondgebonden karakter van de veehouderij - kennelijk niet afdoende om te besluiten dat geen project-MER of project-m.e.r.-screeningsnota diende te worden gevoegd.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij roept de schending in van artikel 3, §2, 17° en 8, §§1-3 en §5 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (hierna: DIWB), artikel 5, 4° van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het DIWB (hierna: Watertoetsbesluit), de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

De verzoekende partij zet het middel als volgt uiteen:

“ ...

3.3.2.1. Eerste onderdeel: Het verplichte advies werd niet ingewonnen.

Verwerende partij heeft intern advies gevraagd bij de provinciale dienst Integraal Waterbeleid en is van mening dat zij geen advies diende te vragen bij Waterwegen en Zeekanaal nv. [...]

Onderstaande kaart (met aanduiding van het landbouwbedrijf van de aanvrager) toont aan dat de aanvraag betrekking heeft op percelen die gelegen zijn in de directe nabijheid van de Bovenschelde. [...]

Overeenkomstig artikel 8, §3 DIWB iuncto artikel 5, 4° van het bijhorende uitvoeringsbesluit had de vergunningverlenende overheid een advies moeten inwinnen van Waterwegen en Zeekanaal NV, hetgeen niet is gebeurd.

Meer nog, verwerende partij stelt in de bestreden beslissing:

"Artikel 8 § 3 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid luidt evenwel als volgt:
"De overheid die moet beslissen over een vergunningsaanvraag of de overheid die in de door de Vlaamse Regering vastgestelde gevallen de watertoets toepast op de afgifte van een stedenbouwkundig of planologisch attest kan advies vragen over het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren aan de door de Vlaamse regering aan te wijzen instantie...".
De vergunningverlenende overheid is dus niet verplicht het advies van Waterwegen en Zeekanaal nv in te winnen."

Verwerende partij laat na het uitvoeringsbesluit na te gaan om te controleren welk advies zij had moeten inwinnen. Zij beperkt zich ertoe te verwijzen naar artikel 8 §3 DIWB zonder meer. Het is totaal onduidelijk waarop de Deputatie zich steunt om tot de conclusie te komen dat zij niet verplicht zou zijn het advies van Waterwegen en Zeekanaal nv in te winnen. Verder stelt het besluit: "De aanvraag werd tevens gunstig geadviseerd door de waterloopbeheerder die concludeerde dat ondanks zijn ligging binnen een mogelijks overstromingsgevoelig gebied er mag aangenomen worden het schadelijk effect beperkt zal zijn." Dit is manifest onjuist. Er werd geen advies verleend door de waterloopbeheerder doch enkel door de interne dienst 'Integraal Waterbeleid' van de provincie en 'Watering Melden'.

De plicht om het correcte advies in te winnen werd niet nageleefd.

Het eerste onderdeel van dit middel is gegrond.

3.3.2.2. De watertoets is niet afdoende gemotiveerd.

Het onderzoek dat verplicht wordt gesteld in art. 8 §1 DIWB (de watertoets) is op een kennelijk onzorgvuldige wijze gebeurd.

[...]Dit uittreksel uit de overstromingskaart toont aan dat de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, volop gelegen zijn in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. Alle percelen achter de Rijtgracht zijn hierbinnen gelegen. Het is dan ook opvallend dat binnen dit gebied quasi geen bebouwing te bespeuren is.

Aangaande het overstromingsgevoelig karakter van de betreffende percelen stelt de bestreden beslissing in de Watertoets enkel [...]

Voor het overige handelt de Watertoets enkel over de verplichte opvang van hemelwater.

Bij het beoordelen van de Watertoets overeenkomstig volgt verwerende partij integraal het advies van Watering Melden zonder een eigen onderzoek te voeren en motivering op te stellen.

Dat een gebouw van dergelijke oppervlakte geen schadelijke invloed zou hebben op een mogelijk overstromingsgevoelig gebied, lijkt kort door de bocht.

De bestreden beslissing motiveert onvoldoende waarom deze aanzienlijke verharding geen significante gevolgen zou hebben op de waterhuishouding. Nergens werd onderzocht welk effect deze bouw zal hebben op het overstromingsgevoelig karakter van het gebied.

Verwerende partij is niet nagegaan of er sprake is van een "nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan" ten gevolge van de aangevraagde veestal.

Dat geldt des te meer daar, zoals uit de bespreking van de andere middelen blijkt, de verwerende partij manifest heeft verzuimd om een behoorlijk feitenonderzoek te verrichten.

*Het middel is ernstig en gegrond.
...*

2.

De verwerende partij weerlegt het middel als volgt:

“ ...

*Artikel 5, 4e van het watertoetsbesluit bepaalt inderdaad dat een advies moet gevraagd worden aan “MOW of, in voorkomend geval, Waterwegen en Zeekanaal, De Scheepvaart of een Havenbedrijf als de vergunningsplichtige activiteit waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, plaatsvindt in of in de nabijheid van een waterweg die onder hun respectievelijke beheer valt, dan wel het oppervlaktewater in kwestie in die waterweg wordt verzameld”.
Huidig aangevraagde ‘activiteit’ bevindt zich niet in een waterloop, noch verzamelt men daarvan water. Vraag is dus wat met de ‘nabijheid van een waterweg’ bedoeld wordt.*

Deze nabijheid wordt gedefinieerd in artikel 3 §2, 3e b) van hetzelfde besluit:

“b) op minder dan 50 meter afstand van de kruin van de talud van bestaande of geplande bevaarbare waterlopen”

In casu bevindt de bouwplaats zich op meer dan 350m van een bevaarbare waterloop.

Er diende aldus geen advies gevraagd te worden. De stelling van verzoekende partij faalt in rechte.

Inderdaad ontbreekt in de bestreden beslissing een rechtstreekse verwijzing naar artikel 3 §2, 3e b) van het watertoetsbesluit, doch nogmaals wordt benadrukt dat de redenering en conclusie van de deputatie, namelijk dat geen advies diende gevraagd te worden, correct is.

Mocht uw Raad evenwel van oordeel zijn dat een rechtstreekse vermelding naar artikel 3 §2, 3e b) van het watertoetsbesluit vereist is om tot een wettige motivering te komen, vraagt verwerende partij de toepassing van de bestuurlijke lus om volgende zin te kunnen invoegen:

“Aangezien artikel 3 §2, 3e b) van het watertoetsbesluit bepaalt dat enkel die aanvragen die een voorwerp hebben dat op minder dan 50m van de kruin van de talud van een bevaarbare waterloop voor advies moeten worden voorgelegd, en huidige aanvraag betrekking heeft op een bouwplaats gelegen op meer dan 350m van een bevaarbare waterloop, dient geen advies aan Waterwegen en Zeekanaal te worden gevraagd.”

De loutere invoeging van deze zin wijzigt op geen enkele wijze de uitkomst van de beslissing, noch de bestaande samenhang in de motivering, en kan dus als een louter formele toevoeging middels de procedure van een bestuurlijke lus worden ingepast.

Het middelonderdeel is alleszins niet ernstig en ongegrond.

Vervolgens beweert verzoekende partij dat de watertoets onvoldoende zou zijn gemotiveerd

De deputatie stelt:

“Het terrein ligt volgens de watertoetskaarten niet in een recent overstroomd gebied of een effectief overstromingsgevoelig gebied, doch wel in mogelijk overstromingsgevoelig gebied.”

Verzoekende partij betwist deze vaststelling geenszins, noch voert zij aan dat niet aan de hemelwaterverordening is voldaan.

Boven dien werd een gunstig advies verkregen van de Watering van Melden en werd tot twee maal toe advies gevraagd aan de provinciale dienst Integraal Waterbeleid, met aanpassing aan het ontwerp tot gevolg.

Hoe verzoekende partij met enige ernst kan beweren dat de invloed van het aangevraagde niet voldoende zou zijn onderzocht of gemotiveerd is niet duidelijk. In haar verzoekschrift laat verzoekende partij alleszins geen grotere expertise blijken dan de bovenvermelde gespecialiseerde adviesinstanties.

De deputatie stelt een mogelijke overstromingsgevoeligheid vast, doch zoals het advies van de Watering van Melden stelt is het oppervlak van de aangevraagde bouwwerken in vergelijking met het zeer ruim ingetekende mogelijk overstromingsgevoelig gebied beperkt. Bovendien houdt de aanvraag geen ophoging in die waterbergingscapaciteit zou kunnen afnemen, maar bevindt de bouwplaats zich wel op reeds historisch opgehoogde gronden, zodat deze sowieso hoger dan het overstromingsgebied bevinden.

Daarnaast beoordeelt de deputatie op zeer uitvoerige wijze de overeenstemming met de verordening op het hemelwater en de impact van het aangevraagde op de waterhuishouding. Dit wordt niet betwist door verzoekende partij.

De watertoets is grondig gevoerd en de overwegingen zijn duidelijk veruitwendigd in de motivering.

*Het derde middel is niet ernstig en ongegrond.
...*

3.

De tussenkommende partijen voeren volgend verweer:

“...

In haar derde middel, is verzoekende partij van mening dat verwerende partij ten onrechte, geen advies heeft ingewonnen bij de n.v. Waterwegen en Zeekanaal.

Zoals evenwel de verwerende partij in het bestreden besluit aangeeft, is zij daartoe niet verplicht.

Uit de motivering van het bestreden besluit, blijkt duidelijk dat er reeds een gunstig advies voorhanden is van de Watering Melding en dat bijkomend nog, tot tweemaal toe advies werd gevraagd bij de provinciale dienst Integraal Waterbeleid.

De gunstige adviezen die van deze diensten voorliggen, gecombineerd met de overige gunstige adviezen die werden verleend – o.a. door het Agentschap Natuur & Bos – volstaan ruimschoots om te kunnen besluiten dat in casu geen schending van de watertoets voorligt.

Verzoekende partij toont op geen enkele wijze aan welk belang zij heeft bij de opwerping van dit middel, noch welk nadeel zij zou hebben geleden ingevolge het voormelde.

Het derde middel is ongegrond.

...

4.

De verzoekende partij voegt in haar wederantwoordnota nog toe aan haar betoog:

“...

Verwerende partij dient zelf toe te geven in haar antwoordnota dat de verwijzing naar voormeld artikel 3, §2, 3° b) Watertoetsbesluit in de bestreden beslissing. De aangehaalde redenen volstaan bijgevolg niet om de beslissing te schragen waardoor de bestreden beslissing de motiveringsplicht schendt. Enkel al hierom dient de bestreden beslissing te worden vernietigd.

Met uitzondering van de eerste alinea van het onderdeel ‘De watertoets’ dat vermeldt dat het gebied in mogelijk overstromingsgevoelig gebied ligt, wordt er verder nergens in de bestreden beslissing melding van gemaakt. Er wordt verder voornamelijk verwezen naar de opvang van hemelwater.

Bovendien vermeldt de bestreden beslissing dat de noodoverlaat van de infiltratievoorziening loost in de aanpalende beek. Het is net deze beek die zorgt voor het mogelijk overstromingsgevoelig karakter van het gebied.

Niettegenstaande het mogelijk overstromingsgevoelig karakter van het gebied kort wordt vermeld in de bestreden beslissing, wordt er verder geen rekening gehouden met de impact van de aanvraag hierop.

Verwerende partij kan door een uitleg in haar memorie van antwoord het gebrek in de motivering van de bestreden beslissing niet meer rechtzetten.

*Wat betreft het belang is enkel vereist dat de derde belanghebbende – in casu – verzoekster die beweert rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen te ondervinden van de bestreden beslissing, het mogelijke bestaan ervan **voldoende waarschijnlijk** maakt.*

Wanneer de impact van de aanvraag op de waterhuishouding in mogelijk overstromingsgevoelig gebied onvoldoende wordt onderzocht, bestaat een reële kans dat de overstromingsgevoeligheid van het onmiddellijk naastgelegen gebied waar verzoekster woont, tevens wijzigt naar (mogelijk) overstromingsgevoelig gebied, waar dit op heden niet zo is.

Door het verhoogde risico op overstroming van haar eigendom, heeft verzoekster afdoende belang bij dit middel.

...”

5.

De tussenkommende partijen voegen in hun laatste schriftelijke uiteenzetting niets toe aan hun eerdere verweer.

Beoordeling door de Raad

1.

In het derde middel argumenteert de verzoekende partij in een eerste onderdeel in essentie dat het advies van Waterwegen en Zeekanaal verplichtend diende te worden ingewonnen, wat, volgens de verzoekende partij, ten onrechte niet is geschied.

In het tweede onderdeel zet de verzoekende partij uiteen dat de watertoets – gelet op de ligging in mogelijk overstromingsgevoelig gebied – niet afdoende gemotiveerd is aangezien de beoordeling beperkt is tot de opvang van hemelwater. De verwerende partij zou het advies van de Watering van Melden volgen zonder een eigen onderzoek ter zake.

2.

De tussenkommende partijen stellen dat de verzoekende partij niet aantoont welk belang zij heeft bij het middel, noch welk nadeel zij zou hebben geleden. De verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat de verzoekende partij door een verhoogd risico op overstroming van haar eigendom als gevolg van een niet pertinent doorgevoerde watertoets, belang heeft bij het middel.

De Raad is van oordeel dat – in zoverre het derde middel gegrond zou bevonden worden en de bestreden beslissing (mede) op grond ervan zou vernietigd worden – in redelijkheid niet kan worden betwist dat zulks de verzoekende partij tot voordeel strekt, minstens dat de aangeklaagde onwettigheid haar kan benadelen.

De exceptie van de tussenkommende partijen wordt verworpen.

3.

Uit artikel 8, §1 en §2 DIWB, zoals het gold ten tijde van de bestreden beslissing en uit artikel 2/1 Watertoetsbesluit volgt dat de beslissing waarbij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, een formele motivering moet bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, §1 DIWB bedoelde watertoets is uitgevoerd. Uit die motivering moet meer bepaald blijken hetzij dat uit de werken waarvoor vergunning wordt verleend, geen schadelijke effecten kunnen ontstaan als bedoeld in artikel 3, §2, 17° van voormeld decreet, hetzij dat zulke effecten wél kunnen ontstaan, maar of hersteld. Voor zover het gaat om vermindering van infiltratie van hemelwater of vermindering van de ruimte voor het watersysteem, moeten er compensatiemaatregelen worden opgelegd. Deze compensatiemaatregelen moeten, overeenkomstig artikel 2/1 Watertoetsbesluit uitgevoerd worden op het ogenblik waarop de uitvoering van de vergunningsplichtige activiteit een aanvang neemt. Indien dit alles niet mogelijk is moet de vergunning worden geweigerd. Bovendien moet de vergunningverlenende overheid bij het nemen van de beslissing rekening houden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid.

Artikel 3, §2, 17° DIWB definieert een schadelijk effect als volgt:

“...

schadelijk effect: ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte gebouwen en

infrastructuur, gelegen buiten afgebakende overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen.

...

Artikel 5, §1 Watertoetsbesluit bepaalt dat *“tenzij het anders bepaald is in de toepasselijke reglementering of in de in artikel 3 vermelde bepalingen, zijn de adviesinstanties die overeenkomstig die overeenkomstig artikel 8, §3, van het decreet advies uitbrengen over vergunningsaanvragen:*

“...

4° MOW of, in voorkomend geval, Waterwegen en Zeekanaal, De Scheepvaart of een Havenbedrijf als de vergunningsplichtige activiteit waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, plaatsvindt in of in de nabijheid van een waterweg die onder hun respectievelijke beheer valt, dan wel het oppervlaktewater in kwestie in die waterweg wordt verzameld;

...”

Hoewel de verzoekende partij kan worden bijgetreden dat de aangedragen motivering dat – in geval artikel 5, §1, 4° Watertoetsbesluit van toepassing is – het advies slechts facultatief dient te worden ingewonnen niet overeenstemt met de bewoordingen van het kwestieuze artikel, moet worden vastgesteld dat de verzoekende partij daarmee evenmin aannemelijk maakt dat artikel 5, §1, 4° Watertoetsbesluit van toepassing is.

Het advies dient immers slechts te worden ingewonnen als de vergunningsplichtige activiteit waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, *“plaatsvindt in of in de nabijheid van een waterweg die onder hun respectievelijke beheer valt, dan wel het oppervlaktewater in kwestie in die waterweg wordt verzameld”*.

De verwerende partij verwijst in dat kader naar artikel 3, §2, 3°, e), b) Watertoetsbesluit dat bepaalt dat een vergunningverlenende overheid in uitvoering van artikel 8, §3, derde lid DIWB advies moet vragen aan de adviesinstantie met betrekking tot mogelijke schadelijke effecten op de toestand van het oppervlaktewater indien het project waarvoor een vergunning wordt aangevraagd :

“[...]

3° en/of geheel of gedeeltelijk gelegen is :

a) binnen de bedding van een bevaarbare of onbevaarbare waterloop;

b) op minder dan 50 meter afstand van de kruin van de talud van bestaande of geplande bevaarbare waterlopen;

...”

De verzoekende partij maakt met de loutere vermelding dat de “percelen” gelegen zijn in de “directe nabijheid van Bovenschelde” niet aannemelijk dat het advies van Waterwegen en Zeekanaal verplicht diende te worden ingewonnen, temeer daar zij het verweer van de verwerende partij dat de aanvraag op 350m van de Bovenschelde gelegen is, niet weerlegt.

Het eerste middelonderdeel wordt verworpen.

4.

De verwerende partij heeft zich wat de beoordeling van de watertoets betreft niet uitsluitend op het advies van de Watering van Melden gebaseerd, maar tevens tot twee maal toe het advies gevraagd van haar eigen dienst Integraal Waterbeleid. Zij citeert delen van dat advies in de bestreden

beslissing om te besluiten dat mits te voorgestelde aanpassingen van 4 mei 2015, er van de nieuw te bouwen stal geen schadelijk effect voor het watersysteem te verwachten is.

De bestreden beslissing overweegt onder meer tevens dat *“aanvrager motiveert dat de gemiddelde grondwaterstand niet na te gaan is op basis van de beschikbare kaarten, als gevolg van het ophogen van de gronden in de jaren '70. De betreffende gronden liggen een tweetal meter hoger dan de omliggende niet opgespoten weiden. Door te kiezen voor een bovengrondse infiltratievoorziening wordt in elk geval boven de hoogste grondwaterstand gebleven.”*

De verzoekende partij overtuigt in de gegeven omstandigheden niet dat de verwerende partij de gevolgen voor de waterhuishouding onvoldoende zou hebben onderzocht.

Het tweede middelonderdeel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Het vierde middel wordt, gegeven voorgaande vaststellingen, niet onderzocht omdat het niet tot een ruimere vernietiging kan leiden.

VIII. KOSTEN

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

In zoverre de verwerende partij in haar antwoordnota de Raad evenwel kennelijk zonder meer verzoekt om „in bijkomende orde en in voorkomend geval” de kosten ten laste van het Vlaamse Gewest te leggen, is de Raad van oordeel dat niet ingezien kan worden hoe het Vlaamse Gewest in de voorliggende aangelegenheid, gelet op artikel 33 DBRC-decreet, kan aangemerkt worden als de partij die ten gronde in het ongelijk wordt gesteld.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van Bart VAN WAMBEKE en Ria DEMEULEMEESTER is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 11 juni 2015, waarbij aan de tussenkomende partijen de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijke populieren op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de verzoekende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 275 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen, ieder voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 30 mei 2017 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Jorine LENDERS

Filip VAN ACKER